

NKK1.0912.9.2024.10

Warszawa, 13 grudnia 2024

Pan
prof. dr hab. Michał Markuszewski
Rektor
Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE¹

Jednostka kontrolowana: Gdański Uniwersytet Medyczny, ul. M. Skłodowskiej-Curie 3a, 80-210 Gdańsk, dalej również jako: „*Uczelnia*”, „*Uniwersytet*” lub „*GUM*”.

Jednostka kontrolująca/departament: Ministerstwo Zdrowia, Departament Nadzoru i Kontroli, ul. Miodowa 15, 00-952 Warszawa.

Kontrolę przeprowadziły:

- Aleksandra Pawłowska – główny specjalista w Wydziale Kontroli 1, w Departamencie Nadzoru i Kontroli Ministerstwa Zdrowia, działająca na podstawie upoważnienia nr 159/2024 ważnego od dnia 24 czerwca do dnia 30 sierpnia 2024 r.
- Monika Stefanowska-Ludkowska – główny specjalista w Wydziale Kontroli 1, w Departamencie Nadzoru i Kontroli Ministerstwa Zdrowia, działająca na podstawie upoważnienia nr 158/2024 ważnego od dnia 24 czerwca do dnia 30 sierpnia 2024 r.

Temat kontroli: zgodność wybranych aspektów gospodarki finansowej Uczelni z przepisami prawa, a także prawidłowość wydatkowania środków z dotacji, o których mowa w art. 365 pkt 3 i 6 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce².

Okres objęty kontrolą: 1 stycznia 2021 r. – 31 grudnia 2022 r.

Czynności kontrolne przeprowadzono w okresie od dnia 24 czerwca 2024 r. do dnia 30 sierpnia 2024 r., w trybie zwykłym, na podstawie art. 427 ust. 1 ustawy pswin oraz art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej³.

Celem kontroli było dokonanie oceny zgodności wybranych aspektów gospodarki finansowej z przepisami prawa, a także prawidłowości wydatkowania środków z dotacji, o których mowa w art. 365 pkt 3 i 6 ustawy pswin.

---

¹ dalej również jako: „*Dokument*”.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 85, z późn. zm., dalej jako: „*ustawa pswin*”.

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 224, dalej jako: „*ustawa o kontroli*”.

I. Ocena ogólna kontrolowanej działalności.

Ogólna ocena kontrolowanej działalności Uczelni wynika z poniższych ocen cząstkowych poszczególnych obszarów podlegających badaniu.

Stan organizacyjno-prawny oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

W kontrolowanym okresie, Uniwersytet działał w oparciu o Statut, który zawierał wszystkie elementy określone w art. 34 ust. 1 ustawy pswin. Regulamin organizacyjny GUM określał strukturę organizacyjną uczelni oraz podział zadań w ramach tej struktury oraz organizację oraz zasady działania administracji uczelni, zgodnie z art. 23 ust. 3 ustawy pswin.

Niemniej jednak w toku kontroli stwierdzono, że Rektor udzielił blisko 40 upoważnień i pełnomocnictw. O ile umocowanie takie jest prawnie dopuszczalne, to jednak wątpliwości budzi fakt ich udzielania w obszarach gdzie wymagana była osobista czynność Rektora.

Obszar **wybranych aspektów gospodarki finansowej** pomimo, że w okresie objętym kontrolą Uczelnia wygenerowała zysk, oceniony został negatywnie.

Ustalono, że w kontrolowanym okresie Uczelnia działała na podstawie wstępnego planu rzeczowo-finansowego (pro wizorium), dalej również jako: „*pro wizorium*”, odpowiednio na 2021 r. i 2022 r., pomimo, że w obowiązujących przepisach prawa brak jest podstaw wskazujących na możliwość tworzenia, a następnie prowadzenia gospodarki finansowej uczelni publicznej na podstawie pro wizorium. Opracowanie i prowadzenie gospodarki finansowej na podstawie wstępnych planów rzeczowo-finansowych (pro wizoriów) naruszało art. 408 ust. 1 ustawy pswin, nie spełniając wymogów kryterium zgodności z prawem.

Ustalono, że w Uczelni wstępne plany rzeczowo-finansowe (pro wizoria) stanowiły podstawę jej gospodarki finansowej odpowiednio w okresach od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 15 września 2021 r. i w okresie od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 5 września 2022 r.

Z ustaleń kontroli wynika ponadto, że pomimo, że terminy opracowania i zatwierdzenia pro wizoriów, odpowiednio na 2021 r. i 2022 r. mogłyby umożliwić Uczelni prowadzenie gospodarki finansowej z początkiem roku obrotowego, to jednak z uwagi na fakt ich nieopiniowania przez Radę Uczelni, nie można pro wizoriów utożsamiać z planami rzeczowo-finansowymi.

Ustalono również, że Uczelnia nie posiada sformalizowanego dokumentu, który regulowałby kwestie związane z opracowaniem i opiniowaniem planów rzeczowo-finansowych, a stosowana przez GUM praktyka w zakresie w jakim zakładała sporządzanie wstępnego planu rzeczowo-finansowego (pro wizorium), który miał obowiązywać do momentu uchwalenia planu rzeczowo-finansowego była sprzeczna z przepisami powszechnie obowiązującego prawa.

Plany rzeczowo-finansowe GUM na 2021 r. i 2022 r. były zatwierdzane/ przyjmowane przez Kanclerza i Kwestora (jako osoby odpowiedzialnej za sporządzenie dokumentów) wyłącznie poprzez złożenie podpisów na ostatecznej wersji dokumentu. Sprawozdania z wykonania planu rzeczowo-finansowego na 2021 r. i 2022 r. były sygnowane przez Zastępcę Kanclerza ds. Finansowych Kwestora i p.o. Kanclerza, niemniej jednak nie zawierały daty złożenia podpisów.

Ustalono ponadto, że przyjęta przez Uczelnię praktyka w zakresie opracowywania czy zatwierdzania planu rzeczowo-finansowego nie przewidywała jakiegokolwiek roli Rektora w zakresie akceptacji czy też przyjmowania/ zatwierdzania planów rzeczowo-finansowych.

Sprawozdania finansowe za 2021 r. i 2022 r. zostały sporządzone w terminie określonym w art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁴. Niemniej jednak na przedłożonych w toku kontroli sprawozdaniach finansowych brak jest podpisu Rektora. Ww. dokumenty były sygnowane przez p.o. Kanclerza, Kanclerza i Kwestora. Jak wskazała Uczelnia podstawą podjęcia ww. czynności przez Kanclerza czy p.o. Kanclerza były pełnomocnictwa ogólne, a także obowiązujące w GUM akty wewnętrzne. O ile kontrolujący nie negują faktu, dopuszczalności udzielania pełnomocnictw czy upoważnień, tak wątpliwości budzi fakt ich udzielania w obszarach, w których powszechnie obowiązujące przepisy prawa wskazują dokonanie danej czynności bezpośrednio przez Rektora.

Obszar prawidłowość wydatkowania środków z dotacji, o których mowa w art. 365 pkt 3 i 6 ustawy pswin oceniono się pozytywnie z nieprawidłowościami.

Uczelnia utworzyła Fundusz Stypendialny, dalej jako: „FS” oraz Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych, dalej jako: „FWON”, zgodnie z art. 409 ust. 1 ustawy pswin.

Minister Zdrowia przyznał GUM środki finansowe w formie dotacji podmiotowej z przeznaczeniem na świadczenia dla studentów, o których mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1-4 ustawy pswin oraz na zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, do szkół doktorskich, kształceniu na studiach i w szkołach doktorskich lub prowadzeniu działalności naukowej. Ww. środki finansowe zasiliły konta FS i FWON.

Uniwersytet gromadził ww. środki finansowe na odrębnych rachunkach w Banku Gospodarstwa Krajowego, dalej również jako: „BGK”. W przypadku FS, świadczenia dla studentów dokonywane były z rachunku bankowego BGK, natomiast w przypadku FWON – wydatki na poszczególne zadania zostały uregulowane z ogólnego konta bankowego Uczelni, wbrew art. 419 ust. 1 ustawy pswin.

Dotacja podmiotowa Ministra Zdrowia, o której mowa w art. 365 pkt 3 i 6 ustawy pswin, pomimo że niewykorzystana w pełnej wysokości w danym roku budżetowym, to została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem. Ponożone wydatki były gospodarne, racjonalne i służyły realizacji celu, na który została przyznana dotacja. Niewykorzystane w danym roku budżetowym środki FS i FWON pozostały w funduszu na rok następny, odpowiednio zgodnie z art. 412 ust. 2 i art. 415 ust. 2 ustawy pswin.

Ponadto w odniesieniu do badanego obszaru ustalono, że:

- Rektor nie dokonał podziału dotacji ze środków finansowych, o których mowa w art. 365 pkt 3 ustawy pswin, w porozumieniu z samorządem studenckim, wbrew obowiązкови wynikającemu z art. 414 ust. 1 tejże ustawy.
- Wbrew obowiązкови wynikającemu z art. 95 ust. 2 zd. pierwsze ustawy pswin, Rektor nie ustalił regulaminu świadczeń dla studentów w porozumieniu z samorządem studenckim. Przedłożona w toku kontroli dokumentacja wskazuje, że samorząd studencki Uniwersytetu opiniował finalny dokument. Zarząd Uczelnianego Samorządu Studenckiego, dalej również jako: „Zarząd USS”, każdorazowo wyrażał pozytywną opinię o przedłożonych projektach zmian do regulaminu świadczeń. Niemniej jednak należy

---

⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 1495, z późn. zm., dalej jako: „ustawa o rachunkowości”.

zauważyć, że każda z powyższych uchwał była wydawana w oparciu o inną podstawę prawną, a dodatkowo żaden ze wskazanych przepisów nie stanowił o ustalaniu przez Rektora, w porozumieniu z samorządem studenckim regulaminu świadczeń.

- Na stypendia rektora w 2022 r. Uczelnia wydatkowała dotację ponad ustawowy limit 60% środków wydatkowanych łącznie w danym roku na stypendia rektora, stypendia socjalne oraz zapomogi, tj. niezgodnie z art. 414 ust. 3 ustawy pswin. GUM w dniu 22 listopada 2023 r. przekazał kwotę 52.002,40 zł na rachunek w BGK. W tym kontekście zauważyć należy, że GUM dokonując w 2022 r. podziału dotacji ze środków finansowych, o których mowa w art. 365 pkt 3 ustawy pswin, założył błędne wartości dla stypendiów rektora, bowiem już na tym etapie na stypendia rektora przewidziano 62,8% wartości środków wydatkowanych łącznie w danym roku na stypendia rektora, stypendia socjalne oraz zapomogi.
- Niezgodnie z art. 91 ust. 3 ustawy pswin, stypendia rektora przyznano więcej niż 10% studentów na określonym kierunku studiów.
- Treść regulaminu świadczeń dla studentów spełniała co prawda wymogi, o których mowa w art. 95 ust. 1 ustawy pswin, jednakże w celu zapewnienia zasad przejrzystości w procesie przyznawania świadczeń dla studentów, zasadnym byłoby dookreślenie szczegółowego trybu postępowania w przypadku nieskorzystania przez samorząd studencki z uprawnień wynikających z art. 86 ust. 3 ustawy pswin. Dodatkowo, w odniesieniu do przyznawania stypendium rektora więcej niż 10% studentów na określonym kierunku studiów, w kontekście zapisu § 28 ust. 2 oraz § 29 ust. 1 Regulaminu świadczeń, zasadnym byłoby doprecyzowanie kwestii dotyczących uprawnionych do stypendium rektora, ze szczególnym uwzględnieniem, aby suma studentów wszystkich lat studiów danego kierunku, którym przyznane zostaje stypendium rektora, nie przekroczyła 10% studentów tego kierunku.
- Każde świadczenie, o którym mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1 – 4 ustawy pswin, zostało przyznane na wniosek studenta/doktoranta, złożony w terminie wyznaczonym przez Uczelnię, po spełnieniu określonych warunków jego przyznania.
- Rozstrzygnięcia w przedmiocie świadczeń pomocy materialnej zapadały w drodze decyzji administracyjnych, wydawanych przez Prorektora do spraw Studenckich oraz Dyrektora Pierwszej Szkoły Doktorskiej GUM, z upoważnienia Rektora, zawierających wszystkie elementy określone w art. 107 § 1 k.p.a.
- W przypadku rozstrzygnięć w przedmiocie świadczeń pomocy materialnej stwierdzono następujące nieprawidłowości: zidentyfikowano niejednolity sposób stosowania instytucji wezwania do usunięcia braków formalnych, nieskuteczne doręczanie decyzji administracyjnych, przekroczenie terminu załatwienia sprawy wynikającego z art. 35 § 3 k.p.a., wskazanie błędnej podstawy prawnej wydania decyzji.
- Uczelnia nie wypełniała z należytą starannością obowiązków sprawozdawczych dotyczących wykorzystania środków, o których mowa w art. 365 pkt 3 i 6 ustawy pswin.

II. Ustalenia szczegółowe.

1. Stan organizacyjno-prawny.

Uniwersytet jest akademicką uczelnią publiczną, działającą na podstawie ustawy pswin oraz innych obowiązujących przepisów prawa, a także postanowień statutu, który określa zasady organizacji i funkcjonowania Uczelni. Uniwersytet posiada osobowość prawną, a jego siedzibą jest Gdańsk. Uczelnia jest autonomiczna we wszystkich obszarach swojego działania na zasadach określonych w ustawie pswin.

1.1. Kierownictwo Uczelni.

Najwyższym jednoosobowym organem Uczelni jest Rektor, który kieruje działalnością Uniwersytetu, reprezentuje go na zewnątrz oraz jest przełożonym wszystkich pracowników, studentów i doktorantów.

Rektorem Uniwersytetu w okresie prowadzenia czynności kontrolnych był Pan prof. dr hab. Marcin Gruchała, wybrany na kadencję 2020-2024, trwającą od dnia 1 września 2020 r. do dnia 31 sierpnia 2024 r.

Kanclerz zarządza całokształtem spraw w obszarze finansów i mienia Uczelni w zakresie zwykłego zarządu.

Pełniącym obowiązki Kanclerza GUM od 1 kwietnia 2022 r. jest [REDAKTOWANE]
[REDAKTOWANE] We wcześniejszym okresie, tj. od 31 sierpnia 2017 r. do 31 marca 2022 r.,
Kanclerzem GUM był [REDAKTOWANE]

Do obowiązków Zastępcy Kanclerza ds. Finansowych – Kwestora należą sprawy związane z gospodarką finansową, rachunkowością i kontrolą finansową Uczelni.

Kwestorem GUM od 1 czerwca 2020 r. jest [REDAKTOWANE]

W okresie objętym kontrolą, Rektor Uniwersytetu udzielał pełnomocnictw i upoważnień do działania w imieniu Uczelni.

Zgodnie z przedłożonym w toku kontroli wyciągiem z Rejestru pełnomocnictw i upoważnień⁵, Rektor udzielił blisko 40 upoważnień i pełnomocnictw. O ile umocowanie takie jest prawnie dopuszczalne, to jednak wątpliwości budzi fakt ich udzielania w obszarach, w których powszechnie obowiązujące przepisy prawa wskazują dokonanie danej czynności bezpośrednio przez Rektora.

Dodatkowo, zauważenia wymaga, że podlegające kontroli upoważnienia i pełnomocnictwa, w swojej treści były nieprecyzyjnie określone.

Szczegółowe ustalenia w zakresie udzielonych upoważnień i pełnomocnictwa w obszarach objętych kontrolą zawierają poszczególne rozdziały niniejszego dokumentu.

1.2. Statut.

W kontrolowanym okresie, Uniwersytet działał w oparciu o Statut, stanowiący załącznik do Uchwały nr 44/2019 Senatu Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego z dnia 3 czerwca 2019 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, z późniejszymi zmianami⁶, dalej jako: „Statut”.

Statut zawierał wszystkie elementy określone w art. 34 ust. 1 ustawy pswin.

---

⁵ Pismo GUM z dnia 9 lipca 2024 r., znak: KRS-343/2024.

⁶ Uchwała nr 18/2020 Senatu GUM z dnia 20 kwietnia 2020 r. w sprawie zmian w Statucie GUMed wprowadzonym Uchwałą nr 44/2019 Senatu z dnia 3 czerwca 2019 r. - wprowadzenie tekstu jednolitego; Uchwała nr 20/2021 Senatu GUM z dnia 26 kwietnia 2021 r. w sprawie wprowadzenia zmian w Statucie GUMed uchwalonego Uchwałą nr 44/2019 Senatu z dnia 3 czerwca 2019 r. - wprowadzenie tekstu jednolitego; Uchwała nr 12/200 Senatu GUM z dnia 28 lutego 2022 r. w sprawie wprowadzenia zmian w Statucie Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego uchwalonym Uchwałą nr 44/2019 Senatu z dnia 3 czerwca 2019 r. - wprowadzenie tekstu jednolitego.

Ustalono, że Statut oraz jego zmiany zostały uchwalone w trybie określonym w art. 34 ust. 2 ustawy pswin.

1.3. Regulamin organizacyjny.

W kontrolowanym okresie GUM działał na podstawie Regulaminu Organizacyjnego, nadanego Zarządzeniem nr 66/2019 Rektora Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego z dnia 27 września 2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, z późniejszymi zmianami⁷, dalej jako: „*regulamin organizacyjny*”.

Regulamin organizacyjny GUM określał strukturę organizacyjną uczelni oraz podział zadań w ramach tej struktury oraz organizację oraz zasady działania administracji uczelni, zgodnie z art. 23 ust. 3 ustawy pswin.

2. Wybrane aspekty gospodarki finansowej.

Zgodnie z treścią art. 408 ust. 1 i 4 ustawy pswin uczelnia publiczna prowadzi samodzielną gospodarkę finansową na podstawie planu rzeczowo-finansowego, zgodnie z przepisami o finansach publicznych, a rokiem obrotowym w uczelni jest rok kalendarzowy.

Jak wynika z treści art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy pswin do zadań rady uczelni należy monitorowanie gospodarki finansowej uczelni. W ramach ww. działań rada uczelni opiniuje plan rzeczowo-finansowy, zatwierdza sprawozdanie z wykonania planu rzeczowo-finansowego, zatwierdza sprawozdanie finansowe (art. 18 ust. 2 ustawy pswin), a zgodnie z treścią art. 410 ustawy pswin *in fine* dokonuje wyboru firmy audytorskiej.

Do zadań rektora należy w szczególności: prowadzenie gospodarki finansowej uczelni (art. 23 ust. 2 pkt 10 ustawy pswin).

2.1. Regulacje wewnętrzne.

Zgodnie z postanowieniami Statutu Uczelni do zadań Rady Uczelni należało monitorowanie gospodarki finansowej Uczelni (§ 13 ust. 1 pkt 3 Statutu). W ramach monitorowania gospodarki finansowej Uczelni, Rada Uczelni:

- opiniuje plan rzeczowo-finansowy (§ 13 ust. 2 pkt 1 Statutu);
- zatwierdza sprawozdanie z wykonania planu rzeczowo-finansowego (§ 13 ust. 2 pkt 3 Statutu);
- zatwierdza sprawozdanie finansowe (§ 13 ust. 2 pkt 4 Statutu);
- dokonuje wyboru firmy audytorskiej, która ma przeprowadzić badanie rocznego sprawozdania finansowego Uczelni (§ 13 ust. 2 pkt 2 Statutu).

Jak wynika z treści § 23 ust. 2 pkt 10 Statutu – do zadań Rektora należy w szczególności prowadzenie gospodarki finansowej Uczelni.

Powyższe zapisy Statutu odzwierciedlały regulacje określone w przepisach ustawy pswin.

---

⁷ Zarządzenie Rektora GUM w sprawie wprowadzenia zmian w Regulaminie Organizacyjnym Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego nr 156/2020 z dnia 31 grudnia 2020 r., nr 20/2021 z dnia 3 marca 2021 r., nr 42/2021 z dnia 14 maja 2021 r., nr 48/2021 z dnia 7 czerwca 2021 r., nr 58/2021 z dnia 1 lipca 2021 r., nr 90/2021 z dnia 28 października 2021 r., nr 98/2021 z dnia 3 grudnia 2021 r., nr 115/2021 z dnia 30 grudnia 2021 r., nr 9/2022 z dnia 9 lutego 2022 r., nr 18/2022 z dnia 3 marca 2022 r., nr 27/2022 z dnia 1 kwietnia 2022 r., nr 54/2022 z dnia 1 sierpnia 2022 r., nr 70/2022 z dnia 5 października 2022 r.

Zgodnie z § 104 ust. 2 pkt. 4, 5, 7, 8 Regulaminu organizacyjnego, sprawy związane z gospodarką finansową, rachunkowością i kontrolą finansową Uczelni, a w szczególności uczestniczenie w opracowywaniu polityki finansowej Uczelni, bieżące monitorowanie i analiza sytuacji ekonomiczno-finansowej Uniwersytetu, opracowywanie planów rzeczowo-finansowych oraz monitorowanie wykonania tych planów w poszczególnych pozycjach budżetowych, nadzór nad sporządzaniem rocznych sprawozdań finansowych Uczelni, leżały w kompetencji Kwestora – Zastępca Kanclerza ds. Finansowych.

W okresie objętym kontrolą w Uczelni obowiązywał dokument pn.: *Polityka rachunkowości oraz uczelniany plan kont Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego* stanowiąca załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr 97/2019 Rektora GUM z dnia 23 grudnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia polityki rachunkowości Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, dalej jako: „*polityka rachunkowości*”.

Polityka rachunkowości zawierała elementy wskazane w art. 10 ustawy o rachunkowości.

W okresie objętym kontrolą obowiązywały *Zasady obiegu faktur zakupowych w Akademii Medycznej w Gdańsku*⁸ stanowiące załącznik nr 1 do pisma wewnętrznego nr 11/2006 Kanclerza AMG z dnia 2 października 2006 r. w sprawie zasad obiegu faktur zakupowych w Akademii Medycznej w Gdańsku.

Z przedstawionych przez Uczelnię w toku kontroli dokumentów nie wynikało aby ww. zasady podlegały jakimkolwiek zmianom czy aktualizacjom, pomimo, że zostały opracowane prawie 18 lat temu. Wobec powyższego konieczne jest przeprowadzenie weryfikacji i uaktualnienia ww. zasad, zarówno w kontekście aktualnego stanu prawnego jak i rozwiązań organizacyjnych, w tym obiegu dokumentów wykorzystywanych w Uczelni.

2.2. Procedura opracowania Planu rzeczowo-finansowego i jego wykonania.

W okresie objętym kontrolą GUM nie posiadał sformalizowanych dokumentów, w których ujęte zostały zasady opracowania i opiniowania planów rzeczowo-finansowych⁹.

Uczelnia przedstawiła ogólne założenia oraz wskazała jak przebiega proces ustalania planu rzeczowo-finansowego. Z powyższego wynikało, że plany rzeczowo-finansowe były sporządzane zgodnie z zasadą ostrożności przy ustalaniu wielkości ekonomiczno-finansowych. Kierownicy odpowiednich komórek organizacyjnych, w terminie wskazanym przez Kwestora, byli zobowiązani do przesyłania do Sekcji do spraw kontrolingu – planów budżetowych w układzie rodzajowym. **Plan rzeczowo-finansowy na dany rok był sporządzany przez Kwestora**, który następnie przedstawiał go Radzie Uczelni do zaopiniowania.

W tym miejscu należy podkreślić, że zgodnie z przyjętymi w GUM założeniami - plan rzeczowo-finansowy był sporządzany w dwóch etapach. Etap pierwszy, tj. sporządzenie prowdorium budżetowego¹⁰, które powinno zostać zatwierdzone do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rok budżetowy i obowiązywać do momentu uchwalenia planu rzeczowo-finansowego Uczelni na dany rok budżetowy. Etap drugi, tj. sporządzenie rocznego planu rzeczowo-finansowego, w oparciu o decyzje właściwych ministerstw o wysokości dotacji

---

⁸ dalej jako: „AMG”.

⁹ Załącznik do pisma GUM z dnia 26 czerwca 2024 r. o znaku: KRS-314/2024.

¹⁰ Nazewnictwo używane przez GUM w załączniku do pisma z dnia 26 czerwca 2024 r. o znaku: KRS-314/2024.

budżetowych na działalność dydaktyczną, pomoc materialną, badania oraz plany budżetowe jednostek ogólnouczelnianych.

Dodatkowo z przedstawionego przez Uczelnię procesu pn. SP.01.05.01 *Opracowanie i opiniowanie planu rzeczowo-finansowego* wynikały, nw. zadania i czynności rozdzielone na poszczególne jednostki organizacyjne Uczelni:

- opracowanie harmonogramu tworzenia planu na dany rok budżetowy;
- przygotowanie założeń budżetowych do planu rzeczowo-finansowego;
- przekazanie informacji do jednostek organizacyjnych, dysponentów środków;
- sporządzenie planów częściowych i zgłoszenie potrzeb do projektu planu rzeczowo-finansowego;
- opracowanie wariantów planu rzeczowo-finansowego;
- akceptacja Kwestora i Kanclerza wstępnego planu rzeczowo-finansowego (prowizorium);
- rejestracja planu w systemie ERP w podziale na jednostki i poszczególne projekty według zadanych kryteriów ostrożnościowych;
- oczekiwanie na informację o dotacji budżetowej lub otrzymanie przesłanek o istotnych czynnikach wymagających aktualizacji planu rzeczowo-finansowego;
- weryfikacja i aktualizacja planu rzeczowo-finansowego;
- akceptacja Kwestora i Kanclerza planu rzeczowo-finansowego;
- podjęcie uchwały Rady Uczelni w zakresie opiniowania i przyjęcia planu rzeczowo-finansowego;
- cykliczna aktualizacja planu/ wycinków w systemie ERP;
- monitoring wykonania planu rzeczowo-finansowego (centralnie) oraz realizacja i monitorowanie wykonania planu (w jednostkach, projektach);
- ewidencja planu w systemie POL-on.

Jak wynikało z przekazanych przez GUM wyjaśnień¹¹, Uczelnia nie posiadała sformalizowanych zasad dotyczących monitoringu realizacji planów rzeczowo-finansowych.

Jednostką organizacyjną Uczelni monitorującą realizację planów rzeczowo-finansowych w kontrolowanym okresie była Sekcja ds. kontrolingu, która na podstawie analiz i raportów badała odchylenia od wykonania planów rzeczowo-finansowych. GUM wyjaśnił, że w przypadku wystąpienia odchyień od realizacji założonych wartości, na cyklicznych spotkaniach w ramach władz Uczelni, podejmowane były odpowiednie decyzje.

Jednocześnie GUM wyjaśnił, że regularnie monitorował wszystkie składniki planu rzeczowo-finansowego, w szczególności w zakresie wpływów z tytułu subwencji oraz przychodów z opłat od studentów. Przychody projektowe były monitorowane wraz z udziałem właściwych komórek organizacyjnych Uczelni, zajmującymi się rozliczeniem projektów, a pozostałe pozycje planu rzeczowo-finansowego przy udziale komórek merytorycznych, odpowiedzialnych za ich realizację. GUM przedstawił ponadto informację o procesie SP.01.05.02. Realizacja i monitorowanie wykonania planu w jednostkach i projektach.

Przyjęta przez GUM praktyka w zakresie opracowywania czy zatwierdzania planu rzeczowo-finansowego nie przewidywała jakiegokolwiek roli rektora w zakresie akceptacji czy przyjmowania/zatwierdzania planu rzeczowo-finansowego Uczelni.

---

¹¹ Załącznik do pisma z dnia 26 czerwca 2024 r. o znaku: KRS-314/2024.

2.2.1. Plan rzeczowo-finansowy na 2021 r. i 2022 r.

Ustalono, że w okresie od początku roku budżetowego do momentu zaopiniowania planu rzeczowo-finansowego, odpowiednio na 2021 r. i 2022 r., GUM prowadził gospodarkę finansową na podstawie **wstępnego planu rzeczowo-finansowego (prowizorium), dalej również jako: „prowizorium”**, odpowiednio na 2021 r. i 2022 r., które były sporządzane w oparciu o 50% zatwierdzonego planu za poprzedni rok. Prowizoria na 2021 r. i 2022 r. nie były opiniowane przez Radę Uczelni, natomiast – jak wskazał GUM – były przyjmowane/zatwierdzane przez Kanclerza i Kwestora¹² poprzez złożenie podpisu na ostatecznej wersji dokumentu¹³. Uczelnia wyjaśniła, że powyższe wynika z faktu, że GUM nie posiada sformalizowanych zasad dotyczących opracowania i opiniowania planów rzeczowo-finansowych, co przekłada się również na formę wewnętrznego zatwierdzania/przyjmowania planów rzeczowo-finansowych na poziomie Kanclerza i Kwestora.

Na wstępnym planie rzeczowo-finansowym (prowizorium) na 2021 r. widnieją odręczne podpisy Zastępcy Kanclerza ds. Finansowych – Kwestora wraz z datą 21 grudnia 2020 r. oraz Kanclerza (brak daty).

Na wstępnym planie rzeczowo-finansowym (prowizorium) na 2022 r. widnieją odręczne podpisy Zastępcy Kanclerza ds. spraw finansowych – Kwestora z datą 13 grudnia 2021 r. oraz Kanclerza (brak daty).

Na planach rzeczowo-finansowych odpowiednio na 2021 r. czy 2022 r. znajdowały się wyłącznie podpisy Zastępcy Kanclerza ds. spraw finansowych – Kwestora i Kanclerza (plan rzeczowo-finansowy na 2021 r.)/p.o. Kanclerza (plan rzeczowo-finansowy na 2022 r.), brak daty zatwierdzenia/przyjęcia ww. dokumentów. Wobec powyższego nie można ustalić terminu przyjęcia/zatwierdzenia planów rzeczowo-finansowych odpowiednio na 2021 r. i 2022 r.

Plan rzeczowo-finansowy na 2021 r. został pozytywnie zaopiniowany **Uchwałą Nr 9/2021 Rady Uczelni GUM z dnia 15 września 2021 r.** w sprawie wyrażenia opinii odnośnie planu rzeczowo-finansowego na 2021 r.

Plan rzeczowo-finansowy na 2022 r. został pozytywnie zaopiniowany **Uchwałą Nr 9/2022 Rady Uczelni GUM z dnia 5 września 2022 r.** w sprawie wyrażenia opinii odnośnie planu rzeczowo-finansowego na 2022 r.

Powyższe prowadzi do wniosku, że **wstępny plan rzeczowo-finansowy (prowizorium), odpowiednio na 2021 r. i 2022 r. stanowił podstawę gospodarki finansowej GUM, w okresach: od 1 stycznia 2021 r. do 15 września 2021 r.¹⁴ oraz od 1 stycznia 2022 r. do 5 września 2022 r.¹⁵**

W zakresie zatwierdzania czy też przyjmowania planu rzeczowo-finansowego odpowiednio na 2021 r. i 2022 r. Uczelnia wyjaśniła, że plan rzeczowo-finansowy został zatwierdzony/przyjęty przez Kanclerza i Kwestora poprzez złożenie podpisów na ostatecznej wersji dokumentu¹⁶. Należy zauważyć, że poproszony o przedstawienie pełnomocnictw dla Kanclerza i Kwestora, które upoważniają do zatwierdzania/przyjmowania planów rzeczowo-finansowych, w okresie objętym kontrolą,

¹² Pismo GUM z dnia 9 lipca 2024 r. o znaku: L.dz. KRP-346/2024.

¹³ Pismo GUM z dnia 22 lipca 2024 r. o znaku: L.dz. KRS-2371/2024.

¹⁴ Data zaopiniowania planu rzeczowo-finansowego na 2021 r. przez Radę Uczelni.

¹⁵ Data zaopiniowania planu rzeczowo-finansowego na 2022 r. przez Radę Uczelni.

¹⁶ Pismo GUM z dnia 9 lipca 2024 r. o znaku: L.dz. KRS-346/2024.

GUM wyjaśnił, że plany rzeczowo-finansowe zatwierdza Kanclerz, a Kwestor akceptuje ww. dokumenty jako osoba odpowiedzialna za ich sporządzenie i w tym zakresie Kwestor nie posiada odrębnego upoważnienia. Uczelnia przedstawiła pełnomocnictwa ogólne dla [REDAKTOWANE] Kanclerza GUM i [REDAKTOWANE] pełniące obowiązki Kanclerza GUM, do reprezentowania Uczelni we wszystkich sprawach sądowych i pozasądowych z udziałem i przeciwko GUM, w szczególności: kierowania działalnością Uczelni, **sprawowania nadzoru nad administracją i gospodarką** Uczelni, reprezentowania Uczelni i jej organów na zewnątrz, podejmowania decyzji dotyczących mienia i gospodarki, sprawowania nadzoru administracyjnego nad działalnością dydaktyczną i badawczą Uczelni, zawierania umów o pracę z pracownikami Uczelni niebędącymi nauczycielami akademickimi oraz ustalania wynagrodzenia zasadniczego, dodatków funkcyjnych i innych składników wynagrodzenia pracowników nie będących nauczycielami akademickimi.

Mając na uwadze bardzo ogólne czy też niedostatecznie dookreślone brzmienie zawartych w treści pełnomocnictw sformułowań jak: *sprawowanie nadzoru nad administracją i gospodarką*, wątpliwości budzi fakt czy w ramach ww. pełnomocnictwa Kanclerz, a następnie osoba pełniąca obowiązki Kanclerza byli umocowani do prowadzenia gospodarki finansowej Uczelni, w tym zatwierdzania/ przyjmowania planów rzeczowo-finansowych Uczelni.

Uczelnia sporządzała sprawozdania z wykonania planu rzeczowo-finansowego. Niemniej jednak ww. dokumenty, odpowiednio za 2021 r. i 2022 r. nie zawierały daty złożenia podpisów Zastępcy Kanclerza ds. Finansowych – Kwestora i p.o. Kanclerza. Wobec powyższego nie można ustalić terminu przyjęcia/zatwierdzenia sprawozdania z wykonania planów rzeczowo-finansowych odpowiednio na 2021 r. i 2022 r.

Uchwałą Nr 7/2022 Rady Uczelni GUM z dnia 20 czerwca 2022 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z wykonania planu rzeczowo-finansowego za rok 2021 zatwierdzono sprawozdanie z wykonania planu rzeczowo-finansowego GUM za 2021 r.

Uchwałą Nr 8/2023 Rady Uczelni GUM z dnia 28 czerwca 2023 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z wykonania planu rzeczowo-finansowego za rok 2022 zatwierdzono sprawozdanie z wykonania planu rzeczowo-finansowego GUM za 2022 r.

Jak wynikało z przekazanych przez GUM wyjaśnień¹⁷ sprawozdania z wykonania planu rzeczowo-finansowego za lata 2021 i 2022 zatwierdzała jedynie Rada Uczelni.

Poniższe tabele prezentują wartość przychodów i kosztów planowanych jak też osiągniętych przez GUM w okresie objętym kontrolą.

Tabela nr 1. Wstępny plan rzeczowo-finansowy (prowizorium) na 2021 r., plan rzeczowo-finansowy na 2021 r. oraz jego wykonanie, w tysiącach złotych z jednym znakiem po przecinku.

Lp.	Wyszczególnienie	Prowizorium ¹⁸	Plan rzeczowo-finansowy ¹⁹	Plan rzeczowo-finansowy - wykonanie ²⁰
-----	------------------	---------------------------	---------------------------------------	---

¹⁷ Pismo GUM z dnia 30 sierpnia 2024 r. o znaku: L.dz.KRS-432/2024.

¹⁸ Dane z wstępnego planu rzeczowo-finansowego na 2021 r. – prowizorium.

¹⁹ Dane z planu rzeczowo-finansowego stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 9/2021 Rady Uczelni GUM z dnia 15 września 2021 r.

²⁰ Dane ze sprawozdania z wykonania planu rzeczowo-finansowego za 2021 r. zatwierdzonego Uchwałą Nr 7/2022 Rady Uczelni GUM z dnia 20 czerwca 2022 r.

1.	Przychody z działalności operacyjnej	138.268,3	288.900,4	325.071,9
1.1.	Przychody z podstawowej działalności operacyjnej, w tym (w szczególności):	137.215,0	282.841,4	316.810,7
	– subwencja na utrzymanie potencjału dydaktycznego i badawczego	80.269,4	178.406,0	185.625,9
	– dotacje z budżetu państwa	3.486,2	10.000,0	12.953,8
1.2.	Pozostałe przychody	1.053,3	6.059,0	8.261,1
2.	Przychody finansowe	1.037,3	100,0	148,2
3.	Koszty działalności operacyjnej	139.105,2	284.543,6	319.292,8
3.1.	Koszty podstawowej działalności operacyjnej, w tym (w szczególności):	138.454,6	282.543,6	314.265,9
	– wynagrodzenia	72.514,5	156.687,6	170.163,8
3.2.	Pozostałe koszty	650,7	2.000,0	5.026,9
4.	Koszty finansowe	175,0	900,0	740,0
	Zysk (brutto)	25,3	3.556,8	5.187,3
	Zysk (netto)	25,3	3.556,8	5.187,3

Tabela nr 2. Wstępny plan rzeczowo-finansowy (prowizorium) na 2022 r., plan rzeczowo-finansowy na 2022 r. oraz jego wykonanie, w tysiącach złotych z jednym znakiem po przecinku.

Lp.	Wyszczególnienie	Prowizorium ²¹	Plan rzeczowo-finansowy ²²	Plan rzeczowo-finansowy - wykonanie ²³
1.	Przychody z działalności operacyjnej	144.450,2	352.634,7	337.242,3
1.1.	Przychody z podstawowej działalności operacyjnej, w tym:	141.420,7	343.652,1	329.354,0
	– subwencja na utrzymanie potencjału dydaktycznego i nadawczego	89.203,0	200.176,3	198.214,5
	– dotacje z budżetu państwa	5.000,0	6.808,4	26.415,0
1.2.	Pozostałe przychody	3.029,5	8.982,6	7.888,3
2.	Przychody finansowe	50,0	7.200,0	11.711,8
3.	Koszty działalności operacyjnej	142.271,8	355.093,6	332.116,9
3.1.	Koszty podstawowej działalności operacyjnej, w tym (w szczególności):	141,271,8	348.843,6	327.260,0
	– wynagrodzenia	78.343,8	181.384,8	177.574,2
3.2.	Pozostałe koszty	1.000,00	6.250,0	4.856,9
4.	Koszty finansowe	450,0	1.800,0	10.302,2
	Zysk (brutto)	1.778,4	2.941,1	6.535,0
	Zysk (netto)	1.778,4	2.941,1	6.535,0

²¹ Dane z wstępnego planu rzeczowo-finansowego na 2022 r. – prowizorium.

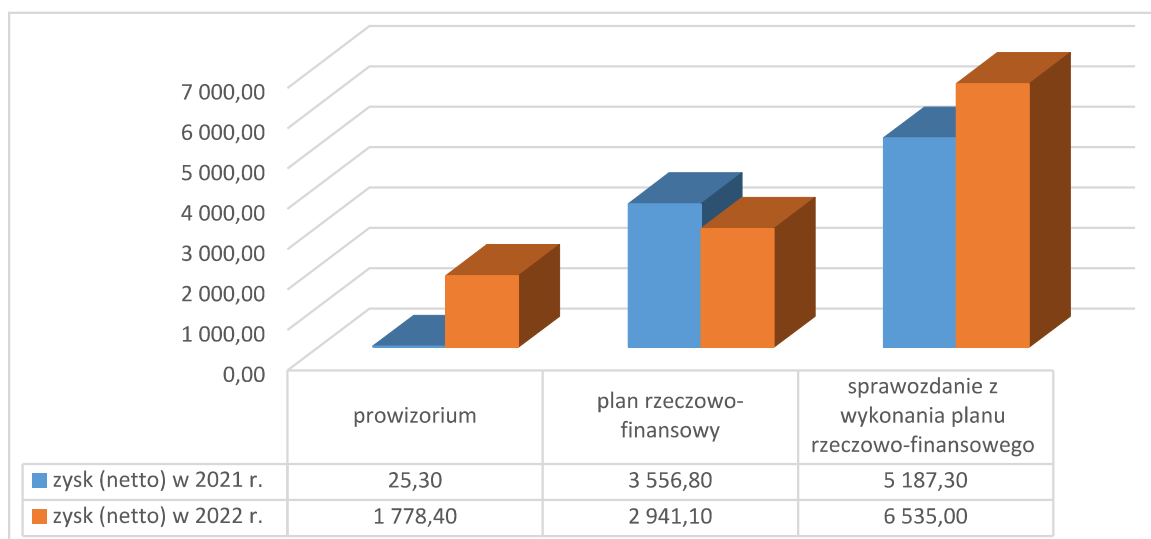
²² Dane z planu rzeczowo-finansowego stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 9/2022 Rady Uczelni GUM z dnia 5 września 2022 r.

²³ Dane ze sprawozdania z wykonania planu rzeczowo-finansowego za 2022 r. stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 8/2023 Rady Uczelni GUM z dnia 28 czerwca 2023 r.

Przygotowane przez GUM plany rzeczowo-finansowe na 2021 r. i 2022 r. pokrywały się z opracowanymi corocznie przez ówczesne Ministerstwo Edukacji i Nauki²⁴ wzorami planów rzeczowo-finansowych, z zastrzeżeniem, że plan rzeczowo-finansowy na 2021 r. nie zawierał pozycji nr 29 wzoru planu rzeczowo-finansowego na 2021 r. „*podatki i opłaty*”, a wstępny plan rzeczowo-finansowy (proorzorium) na 2022 r. nie uwzględniał pozycji nr 03a wzoru planu rzeczowo-finansowego na 2022 r. „*w tym środki subwencji inwestycyjnej przeznaczone na działalność bieżącą*”.

W kontekście powyższego należy zauważyć, że nieujęcie pozycji nr 3a wzoru planu rzeczowo-finansowego na 2022 r. we wstępnym planie rzeczowo-finansowym (proorzorium) na 2022 r. wynika z faktu opracowania ww. dokumentu w dacie wcześniejszej niż opracowanie wzoru ww. dokumentu przez MEiN, natomiast brak pozycji nr 29 wzoru planu rzeczowo-finansowego na 2021 r. w planie rzeczowo-finansowym na 2021 r. należy określić jako uchybienie polegające na niedochowaniu należytej staranności przy opracowywaniu planu rzeczowo-finansowego, zważywszy na datę opiniowania ww. dokumentu przez Radę Uczelni (tj. 15 września 2021 r.).

Wykres 1. Zysk (netto) Uczelni za 2021 r. i 2022 r.²⁵, w tysiącach złotych.

Sprawozdania z wykonania planów rzeczowo-finansowych na 2021 r. i 2022 r. wskazywało na znaczne niedoszacowanie wartości ujętych w planach rzeczowo-finansowych na 2021 r. i 2022 r., niemniej jednak pozytywnie należy ocenić osiągnięty przez Uczelnię zysk, który był wyższy od wartości zakładanych w planach rzeczowo-finansowych.

2.2.2. Podsumowanie.

W okresach: od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 15 września 2021 r. oraz od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 5 września 2022 r. podstawę gospodarki finansowej Uczelni stanowił wstępny plan rzeczowo-finansowy (proorzorium). Plany rzeczowo-finansowe odpowiednio

²⁴ dalej jako: „*MEiN*”. Obecnie resort nauki nosi nazwę Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

²⁵ Wykres opracowany na podstawie danych przekazanych przez GUM wynikających z wstępnych planów rzeczowo-finansowego (proorzorium) na 2021 r. i 2022 r., planów rzeczowo-finansowych na 2021 r. i 2022 r. oraz sprawozdań z ich wykonania.

na 2021 r. i 2022 r. zostały pozytywnie zaopiniowane przez Radę Uczelni w dniach 15 września 2021 r. i 5 września 2022 r.

W tym miejscu należy zauważyć, że **przyjęta przez GUM praktyka w zakresie opracowania prowizoriów budżetowych, które miały obowiązywać do momentu uchwalenia planu rzeczowo-finansowego była niezgodna z przepisami powszechnie obowiązującego prawa.** Powyższe przekładało się na faktyczne funkcjonowanie Uczelni i prowadzenie gospodarki finansowej GUM, w okresie objętym kontrolą, na podstawie dokumentów nie mających umocowania w przepisach prawa, tj. wstępnych planów rzeczowo-finansowych (prowizoriów) przez ponad osiem miesięcy – od rozpoczęcia roku obrotowego do momentu zaopiniowania przez Radę Uczelni planów rzeczowo-finansowych.

Należy zatem zauważyć, że opracowywanie i prowadzenie gospodarki finansowej na podstawie wstępnych planów rzeczowo-finansowych (prowizoriów) naruszało art. 408 ust. 1 ustawy pswin, zgodnie z którym **uczelnia publiczna prowadzi samodzielną gospodarkę finansową na podstawie planu rzeczowo-finansowego.**

Podkreślenia wymaga fakt, że zarówno na gruncie ustawy pswin, jak i ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych²⁶ **nie zdefiniowano pojęcia „prowizorium budżetowego”**²⁷ (w znaczeniu projektu planu finansowego lub projektu planu rzeczowo-finansowego jednostki sektora finansów publicznych), czy też „wstępnego planu rzeczowo-finansowego (prowizorium)”. Jedynie na marginesie należy zauważyć, że pojęcie „*prowizorium*” zostało sformułowane wyłącznie w odniesieniu do instytucji prowizorium budżetowego, o której mowa w art. 219 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz prowizorium budżetowego jednostki samorządu terytorialnego.

Uczelnia ma obowiązek prowadzić gospodarkę finansową na podstawie planu rzeczowo-finansowego, stanowiącego odpowiednik planu finansowego dla jednostki sektora finansów publicznych.

Ponadto, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, uczelnia publiczna, przed dniem 1 stycznia powinna mieć przyjęty plan rzeczowo-finansowy dla danego roku obrotowego, gdyż zgodnie z ogólnymi zasadami wynikającymi z przepisów ustawy o finansach publicznych jest on podstawą jej gospodarki finansowej i stanowi ramy dla jej działalności w danym roku. Tymczasem w GUM wstępne plany rzeczowo-finansowe (prowizoria) stanowiły podstawę gospodarki finansowej Uczelni w okresach od 1 stycznia 2021 r. do 15 września 2021 r. i w okresie od 1 stycznia 2022 r. do dnia 5 września 2022 r., jednakże, co należy podkreślić dokumenty te nie były opiniowane przez Radę Uczelni.

Zatem, nawet gdyby przyjąć, że GUM mógłby działać na podstawie wstępnego planu rzeczowo-finansowego (prowizorium), którego zapisy były niemal całkowicie zbieżne z opracowanymi przez MEiN wzorami planów rzeczowo-finansowych na 2021 r. i 2022 r., to podkreślenia wymaga, że dokumenty te nie były opiniowane przez Radę Uczelni. Zgodnie z treścią art. 18 ust. 2 pkt 1 ustawy pswin w ramach monitorowania gospodarki finansowej rada uczelni opiniuje plan rzeczowo-finansowy. Ww. regulacja nie stanowi o opiniowaniu wstępnych planów rzeczowo-finansowych (prowizoriów). W związku z powyższym nie można utożsamiać tworzonych przez GUM prowizoriów z planem rzeczowo-finansowym.

---

²⁶ Dz. U. z 2019 r. poz. 869, z późn. zm., dalej jako: „*ustawa o finansach publicznych*”.

²⁷ Nazewnictwo zastosowane przez GUM w załączniku do pisma z dnia 26 czerwca 2024 r. o znaku: KRS-314/2024.

Wobec powyższego, w szczególności mając na uwadze praktycznie pełną tożsamość wstępnych planów rzeczowo-finansowych (provizoriów) na 2021 r. i 2022 r. ze wzorami planów rzeczowo-finansowych opracowanych przez MEiN, jak również wyjaśnienia Uczelni, z których wynikało, że wstępne plany rzeczowo-finansowe (provizoria) stanowiły podstawę gospodarki finansowej Uczelni i były sporządzane w oparciu o 50% zatwierdzonego planu rzeczowo-finansowego za poprzedni rok, niezrozumiałe jest stosowanie przez Uczelnię w opracowanych dokumentach nazewnictwa, które nie wynika z obowiązujących przepisów prawa. Należy podkreślić, że w przypadku Uczelni nazwa tworzonego dokumentu ma istotne znaczenie bowiem determinuje kwestię dalszego jego opiniowania przez Radę Uczelni.

Zasadnym jest aby GUM odstąpił od przyjętej praktyki w zakresie sporządzania provizorium i przyjął inną procedurę lub też ustalił wewnętrzne zasady opracowania planów rzeczowo-finansowych, które znajdują umocowanie w przepisach obowiązującego prawa – jak właściwe nazewnictwo dokumentów, stanowiących podstawę gospodarki finansowej Uczelni, czy też kwestie ich opiniowania i zatwierdzania przez właściwe organy.

Ponadto należy zauważyć, że zgodnie z brzmieniem art. 23 ust. 2 pkt 10 ustawy pswin – do zadań rektora należy w szczególności: prowadzenie gospodarki finansowej uczelni. Tymczasem, przyjęta przez GUM praktyka w zakresie opracowywania, czy zatwierdzania planu rzeczowo-finansowego nie przewidywała jakiegokolwiek roli rektora w zakresie akceptacji, czy przyjmowania/zatwierdzania planu rzeczowo-finansowego Uczelni – co należy uznać za działanie nieprawidłowe i niezgodne z ww. przepisem prawa.

Z uwagi na powyższe – wydaje się zasadne uregulowanie kwestii związanej z zatwierdzaniem/przyjmowaniem planów rzeczowo-finansowego na dany rok. Przyjęta w okresie objętym kontrolą praktyka w ww. zakresie – polegająca na sygnowaniu ostatecznych dokumentów przez osoby odpowiedzialne/upoważnione – nie pozwala ustalić daty zatwierdzania/przyjmowania planów rzeczowo-finansowych.

2.3. Sprawozdawczość finansowa.

Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy o rachunkowości, kierownik jednostki zapewnia sporządzenie rocznego sprawozdania finansowego nie później niż w ciągu 3²⁸ miesięcy od dnia bilansowego i przedstawia je właściwym organom, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy.

Z przekazanych w toku kontroli skanów sprawozdań finansowych wynikało, że sprawozdanie finansowe za 2021 r. zostało sporządzone w dniu 24 marca 2022 r., a sprawozdanie za 2022 r. zostało sporządzone w dniu 31 marca 2023 r. Jednocześnie należy zauważyć, że inne daty sporządzenia sprawozdania finansowego wynikają ze sprawozdań finansowych przekazanych w formacie xml i tak – ze sprawozdania finansowego za 2021 r. wynika, że zostało ono sporządzone w dniu 11 kwietnia 2022 r., natomiast ze sprawozdania finansowego za 2022 r., że zostało sporządzone w dniu 30 marca 2023 r.

---

²⁸ W związku z § 3a ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 26 marca 2021 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia innych terminów wypełniania obowiązków w zakresie ewidencji oraz w zakresie sporządzenia, zatwierdzenia, udostępnienia i przekazania do właściwego rejestru, jednostki lub organu sprawozdań lub informacji (Dz. U. z 2021 r. poz. 572) termin na sporządzenie sprawozdania za 2021 r. w związku z epidemią COVID-19 został przedłużony o 1 miesiąc, tj. do 30 kwietnia 2022 r.

Niezależnie od powyższych rozbieżności, ww. sprawozdania finansowe zostały sporządzone w terminie wynikającym z przepisów ustawy o rachunkowości.

Sprawozdanie finansowe za 2021 r. przekazane przez Uczelnię w formie skanu – było sygnowane równocześnie przez ówczesnego Kanclerza [REDAKTOR] (w dniu 24 marca 2022 r.), jak również p.o. Kanclerza [REDAKTOR] (brak daty). Należy zauważyć, że zgodnie z dokonanymi w toku kontroli ustaleniami [REDAKTOR] pełni obowiązki Kanclerza GUM od dnia 1 kwietnia 2022 r., natomiast w okresie do 31 marca 2022 r. Kanclerzem Uczelni był [REDAKTOR].

Na przedłożonych w toku kontroli dokumentach brak było podpisu Rektora.

GUM wyjaśnił²⁹, że podstawą sporządzenia i podpisania sprawozdań finansowych za 2021 r. i 2022 r. przez [REDAKTOR] - Kanclerza i [REDAKTOR] p.o. Kanclerza były:

- pełnomocnictwa ogólne (tj. pełnomocnictwo ogólne z dnia 28 stycznia 2021 r. dla [REDAKTOR] i pełnomocnictwo ogólne z dnia 29 listopada 2022 r. dla [REDAKTOR])
- obowiązujące w Uczelni wewnętrzne regulacje (tj. Statut i Regulamin organizacyjny),
- wieloletni zwyczaj.

Jednocześnie Uczelnia wyjaśniła, że przed przekazaniem Radzie Uczelni sprawozdania finansowego celem zatwierdzenia jest ono przedstawiane i akceptowane przez Rektora Uczelni.

Zauważenia wymaga, że przekazane przez Uczelnię w toku kontroli dokumenty nie potwierdzają aby sprawozdania finansowe za 2021 r. i 2022 r. były akceptowane przez Rektora.

W kontekście powyższego należy zauważyć, że w myśl przepisów art. 52 ust. 2 ustawy o rachunkowości, sprawozdanie finansowe podpisuje - podając zarazem datę podpisu - osoba, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych, i kierownik jednostki, a jeżeli jednostką kieruje organ wieloosobowy - wszyscy członkowie tego organu.

Przez kierownika jednostki, zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości, rozumie się m.in. członka zarządu lub innego organu zarządzającego. W przypadku uczelni publicznej, zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy pswin, organami są - rada uczelni, rektor i senat.

Najwyższym jednoosobowym organem Uczelni, zgodnie z § 22 ust. 1 Statutu, jest Rektor. Zgodnie z art. 23 ust. 2 pkt 10 ustawy pswin (zapis odzwierciedla § 23 ust. 2 pkt 10 Statutu) do zadań Rektora należy w szczególności prowadzenie gospodarki finansowej Uczelni, zaś zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 3 ustawy pswin (zapis odzwierciedla § 13 ust. 2 pkt 4 Statutu) do zadań rady uczelni, w ramach monitorowania gospodarki finansowej uczelni, należy zatwierdzanie sprawozdania finansowego.

Wobec powyższego, z uwagi na fakt, że przytoczone przepisy nie przewidują możliwości delegowania obowiązku sporządzenia i podpisania sprawozdania finansowego uczelni publicznej, brak roli Rektora GUM w tym procesie, należy ocenić negatywnie z punktu widzenia legalności działań.

---

²⁹ Pismo GUM z dnia 30 sierpnia 2024 r. o znaku: L.dz. KRS – 432/2024.

³⁰ Szerzej na stronie 10 Dokumentu.

Sprawozdania finansowe za 2021 r. i 2022 r. podlegały badaniu przez niezależnego biegłego rewidenta, co znalazło odzwierciedlenie w przekazanych przez GUM, sprawozdaniach niezależnego biegłego rewidenta z badania sprawozdań finansowych za 2021 r. i 2022 r. Treść ww. dokumentów wskazuje, że sprawozdania finansowe Uczelni przedstawiały rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Uczelni oraz jego wyniku finansowego zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości oraz przyjętymi zasadami polityki rachunkowości, były zgodne co do formy i treści z obowiązującymi w GUM regulacjami i Statutem oraz zostały sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych.

Zgodnie z art. 53³¹ ustawy o rachunkowości, roczne sprawozdanie finansowe jednostki, podlega zatwierdzeniu przez organ zatwierdzający, nie później niż 6 miesięcy od dnia bilansowego. Sprawozdania finansowe GUM za 2021 r. i 2022 r. zostały zatwierdzone przez Radę Uczelni GUM odpowiednio Uchwałą Nr 6/2022 z dnia 20 czerwca 2022 r. i Uchwałą Nr 4/2023 z dnia 17 kwietnia 2023 r.

Jak wynikało z treści ww. Uchwał Rady Uczelni załącznikami do nich były sprawozdania niezależnego biegłego rewidenta z badania rocznego sprawozdania finansowego odpowiednio za okres od 1 stycznia – 31 grudnia 2021 r. i 1 stycznia – 31 grudnia 2022 r.

2.4. Wprowadzanie do bazy systemu POL-on dokumentów planistyczno-sprawozdawczych.

Jak stanowi § 16 ust. 1 pkt 1 lit. a oraz pkt 2 lit. a tiret pierwsze i drugie rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 6 marca 2019 r. w sprawie danych przetwarzanych w Zintegrowanym Systemie Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on³², rektor wprowadza do bazy dokumentów planistyczno-sprawozdawczych, odpowiednio w terminie do dnia 30 czerwca danego roku plany rzeczowo-finansowe uczelni publicznych, a do dnia 30 czerwca roku następnego po roku za który są składane, sprawozdania z wykonania planów rzeczowo-finansowych uczelni publicznych i roczne sprawozdania finansowe uczelni publicznych zbadane przez firmę audytorską.

Z przekazanych przez GUM dokumentów potwierdzających fakt wprowadzenia dokumentów planistyczno-finansowych do bazy systemu POL-on wynikało, że plany rzeczowo-finansowe GUM na 2021 i 2022 zostały wprowadzone do ww. systemu z uchybieniem terminu, o którym mowa w § 16 ust. 1 pkt 1 lit a rozporządzenia POL-on. Plany rzeczowo-finansowe na 2021 r. i 2022 r. zostały bowiem wprowadzone odpowiednio w dniach 20 września 2021 r. i 8 września 2022 r. Powyższe działanie należy ocenić negatywnie pod kątem kryterium legalności.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wprowadzania do bazy systemu POL-on sprawozdań z wykonania planów rzeczowo-finansowych za 2021 r. i 2022 r. oraz rocznych sprawozdań finansowych zbadanych przez firmę audytorską, o których mowa w § 16 ust. 1 pkt 2 lit a tiret pierwsze i drugie rozporządzenia POL-on.

---

³¹ W związku z § 3a ust. 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 26 marca 2021 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia innych terminów wypełniania obowiązków w zakresie ewidencji oraz w zakresie sporządzenia, zatwierdzenia, udostępnienia i przekazania do właściwego rejestru, jednostki lub organu sprawozdań lub informacji (Dz. U. z 2021 r. poz. 572) termin na zatwierdzenie sprawozdania za 2021r. w związku z epidemią COVID-19 został przedłużony o 1 miesiąc, tj. do 31 lipca 2022 r.

³² Dz. U. z 2019 r. poz. 496, z późn. zm., dalej jako: „rozporządzenie POL-on”.

2.5. Wybór firmy audytorskiej do badania sprawozdania finansowego.

Zgodnie z treścią art. 410 ustawy pswin, roczne sprawozdanie finansowe uczelni publicznej podlega badaniu przez firmę audytorską, której wyboru dokonuje rada uczelni. Powyższą kompetencję Rady Uczelni odzwierciedla § 13 ust. 2 pkt 2 Statutu.

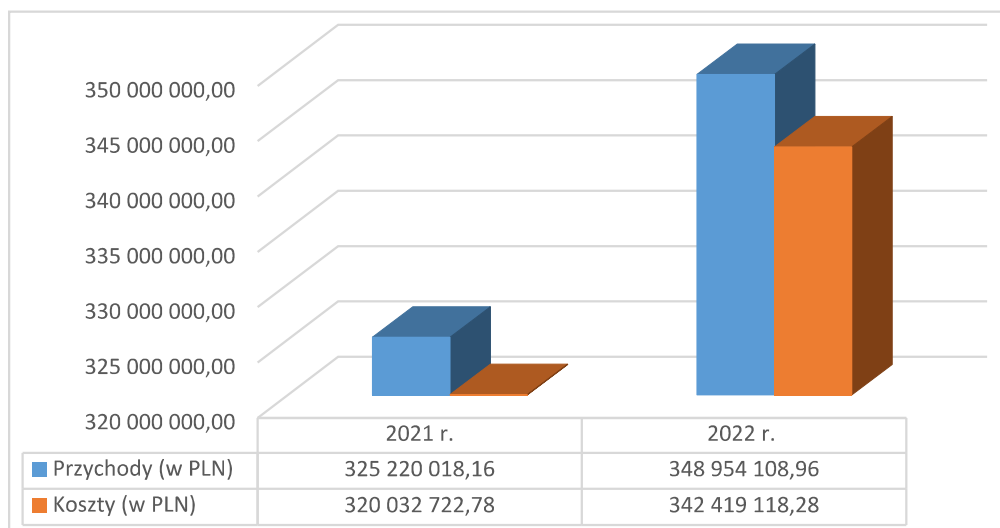
Jak wynikało z przekazanych przez Uczelnię wyjaśnień³³ w 2022 r. przeprowadzono konkurs ofert na wybór firmy audytorskiej³⁴, poprzez skierowanie zapytań do 4 podmiotów, które już wcześniej współpracowały z Uczelnią lub które znały specyfikę uczelni wyższych. Pismami z dnia 29 września 2022 r. zwrócono się z prośbą do podmiotów: [REDAKTOWANE] z prośbą o przedstawienie ofert na badanie sprawozdań finansowych za 2022 r. – 2024 r.

Na mocy uchwały Nr 11/2022 Rady Uczelni GUM z dnia 24 października 2022 r. w sprawie dokonania wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzenia badania rocznych sprawozdań finansowych GUM za lata 2022, 2023, 2024 – wybrany został podmiot [REDAKTOWANE]

2.6. Źródła przychodów i kosztów.

Przychody i koszty Uczelni kształtowały się następująco:

Wykres 2. Przychody i koszty GUM w latach 2021-2022³⁵ w PLN.

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że w 2022 r. w stosunku do 2021 r. nastąpił wzrost przychodów o 23.734.090,8 zł i wzrost kosztów o 22.386.395,5 zł. W kontrolowanym okresie, osiągnęte w danym roku obrotowym przychody przewyższały ponoszone przez Uczelnię koszty.

Tabela 3. Zestawienie przychodów i kosztów GUM w latach 2021 – 2022 w PLN.

	2021 r.	2022 r.
Źródła przychodów:		
subwencja na utrzymanie potencjału	185.625.899,94	198.214.468,14

³³ Pismo GUM z dnia 27 czerwca 2024 r. o znaku KRS-318/2024.

³⁴ W 2022 r. kończył się okres obowiązywania umowy z poprzednią firmą audytorską.

³⁵ Sporządzone na podstawie danych przekazanych w piśmie z dnia 25 czerwca 2024 r. (w odpowiedzi na pytanie nr GUM/P4/2024).

dydaktycznego i badawczego		
dotacje z budżetu państwa	12.953.677,56	26.414.994,25
środki z budżetów jednostek samorządu terytorialnego lub ich związków		1.451.681,73
opłaty za świadczone usługi edukacyjne	55.743.982,32	56.566.315,99
środki na realizację projektów finansowanych przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju	5.454.530,46 z	8.228.233,18
środki na realizację projektów finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki	9.524.885,48	13.227.602,24
środki na realizację przedsięwzięć współfinansowanych ze środków pochodzących ze źródeł zagranicznych	1.587.335,53	1.045.839,32
sprzedaż pozostałych prac i usług badawczych i rozwojowych	6.085.247,46	6.541.905,44
środki na realizację programów lub przedsięwzięć ustanowionych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki	949.543,16	5.133.431,56
pozostałe przychody z podstawowej działalności operacyjnej	38.539.725,58	12.529.526,81
koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	345.887,01	
pozostałe przychody operacyjne	8.261.108,73	7.888.298,91
przychody finansowe	148.194,93	11.711.811,39
Razem:	325.220.018,16	348.954.108,96
Rodzaj kosztów:		
amortyzacja	20.903.234,65	21.275.749,04
zużycie materiałów i energii	32.732.001,32	33.446.929,57
usługi obce	32.900.153,52	31.970.104,02
podatki i opłaty	124.656,79	97.291,50
wynagrodzenia	170.163.741,23	177.574.189,03
ubezpieczenie społeczne i inne świadczenia	48.678.689,86	51.795.045,63
pozostałe koszty rodzajowe	8.763.395,77	11.100.722,73
Pozostałe koszty operacyjne	5.026.889,19	4.856.899,61
Koszty finansowe	739.960,45	10.302.187,15
Razem:	320.032.722,78	342.419.118,28

Analiza rachunku zysków i strat³⁶ wskazuje na wzrost w 2022 r. (w stosunku do 2021 r.) przychodów netto ze sprzedaży produktów o 1.905.644,64 zł, przychodów finansowych o 11.563.616,46 zł oraz na spadek pozostałych przychodów operacyjnych o 372.809,82 zł. Widoczny jest również wzrost w 2022 r. (w stosunku do 2021 r.) kosztów działalności operacyjnej o 12.994.158,38 zł i kosztów finansowych o 9.562.226,7 zł i spadek pozostałych kosztów operacyjnych o 169.989,57 zł.

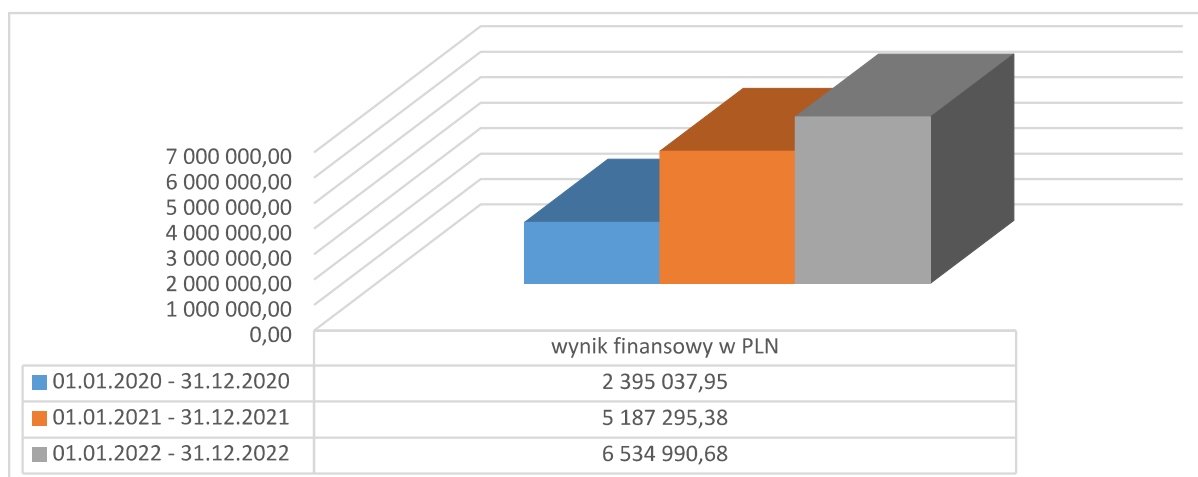
Ustalono, że przychody GUM stanowiły środki, o których mowa w art. 406 w zw. z art. 365 pkt 1, 2 i 5 ustawy pswin i zostały przeznaczone na cele, o których mowa w art. 365 ustawy pswin.

2.7. Sposób postępowania z wynikiem finansowym.

Wynik finansowy Uczelni kształtował się następująco.

³⁶ Wariant porównawczy. Sprawozdanie za okres od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r.

Wykres 3. Wynik finansowy³⁷ (netto) Uczelni w latach 2020³⁸-2022 w PLN.

Wobec powyższego ustalono, że osiągnięty w roku obrotowym 2022 zysk był wyższy w stosunku do 2021 r. o 1.347.695,3 zł i jednocześnie wyższy w stosunku do 2020 r. o 4.139.952,73 zł.

Wypracowany w okresie objętym kontrolą zysk został przeznaczony na fundusz zasadniczy Uczelni.

Wobec powyższego, w kontrolowanym okresie nie zaistniały przesłanki skutkujące koniecznością opracowania programu naprawczego, o którym mowa w art. 418 ust. 1 ustawy pswin.

3. Prawdliwość wydatkowania środków z dotacji, o których mowa w art. 365 pkt 3 i 6 ustawy pswin.

Zgodnie z art. 409 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy pswin, uczelnia posiada fundusze: stypendialny i wsparcia osób niepełnosprawnych.

FS stanowią środki finansowe, o których mowa w art. 365 pkt 3 ww. ustawy, oraz zwiększenia z innych źródeł. Jak stanowi art. 365 pkt 3 ustawy pswin, środki te przeznacza się na świadczenia dla studentów, o których mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1-4 ustawy, tj. stypendium socjalne, stypendium dla osób niepełnosprawnych, zapomoga oraz stypendium rektora.

FWON w uczelni stanowią środki finansowe, o których mowa w art. 365 pkt 6 ww. ustawy. Środki te przeznacza się na zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, do szkół doktorskich, kształceniu na studiach i w szkołach doktorskich lub prowadzeniu działalności naukowej.

Zgodnie z art. 371 ust. 2 ustawy pswin, środki na świadczenia, o których mowa art. 365 pkt 3 i 6 ustawy pswin, przekazywane są w formie dotacji podmiotowej.

³⁷ Opracowane na podstawie sprawozdań finansowych GUM za okres od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2021 r. i od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r.

³⁸ 2020 r. znajduje się poza okresem objętym kontrolą. Dane za okres od 1 stycznia 2020 r. do dnia 31 grudnia 2020 r. zostały przedstawione wyłącznie dla celów porównawczych wyniku finansowego Uczelni.

Prowadzenie spraw związanych z udzielaniem pomocy materialnej oraz obsługą stypendiów dla osób studiujących wypłacanych w ramach pomocy materialnej i socjalnej Uniwersytetu, zgodnie z § 95 Regulaminu organizacyjnego, należy do Działu Świadczeń Socjalnych i Stypendialnych, w skład którego wchodzi Sekcja Socjalno-Bytowa Studentów. Ww. jednostki organizacyjne GUM, jak stanowi § 30 pkt 5 lit a Regulaminu organizacyjnego, podlegają bezpośrednio Kanclerzowi.

3.1. Dotacja podmiotowa.

GUM otrzymał w transzach środki finansowe, o których mowa w art. 365 pkt 3 ustawy pswin w łącznej wysokości 5.224.451,00 zł w 2021 r. oraz 5.745.848,00 zł w 2022 r.

GUM otrzymał środki finansowe, o których mowa w art. 365 pkt 6 ustawy pswin w wysokości 90.449,00 zł w 2021 r. oraz 105.832,00 zł w 2022 r.

Uniwersytet gromadził ww. środki finansowe na odrębnych rachunkach w Banku Gospodarstwa Krajowego.

GUM utworzył FS i FWON. Wyżej wymienione dotacje otrzymane z Ministerstwa Zdrowia zasilły w latach 2021-2022 FS i FWON.

FS zasilany też był przychodami z innych źródeł, tj. środkami przekazywanymi przez Ministra Zdrowia na stypendia za znaczące osiągnięcia dla studentów.

Stan środków FS w latach 2021-2022 odzwierciedlają zapisy kont księgowych zespołu 8 (810, 811, 812) - Fundusz pomocy materialnej dla studentów.

Tabela 4. Stan środków FS GUM w latach 2021-2022 (kwoty wyrażone w PLN).

Źródła przychodów FS	2021 r.	2022 r.
Niewykorzystane środki FS w roku poprzednim	1.120.393,00	1.149.750,00
Dotacja podmiotowa MZ	5.224.451,00	5.745.848,00
Środki na stypendia MZ za znaczące osiągnięcia dla studentów	32.000,00	66.000,00
RAZEM:	6.376.844,00	6.961.598,00

Wyjaśnienia: Stan środków FS przedstawiono na podstawie zestawienia obrotów i sald kont zespołu 8.

W odniesieniu do FWON, ustalono że Uczelnia dysponowała w 2021 r. kwotą 116.209 zł, zaś w 2022 r. – 122.041 zł. Stan środków odzwierciedlają zapisy kont księgowych zespołu 8 (815, 816, 817) – Fundusz wsparcia osób niepełnosprawnych.

Tabela 5. Stan środków FWON GUM w latach 2021-2022 (kwoty wyrażone w PLN).

Rok	Bilans otwarcia	Dotacja podmiotowa MZ	Zwrot dotacji na podstawie art. 416 ust. 1 pkt 2 ustawy pswin	Stan środków
2021	127.087,00 ³⁹	90.449,00	101.327,00	116.209,00
2022	16.209,00	105.832,00	0,00	122.041,00

Wyjaśnienia: Opracowano na podstawie wyjaśnień GUM z dnia 26 lipca 2024 r., l.dz. KRS-380/2024.

³⁹ Na kwotę składa się 25.760 zł (kwota niewykorzystanej dotacji z 2019 r.) oraz 101.327 (kwota niewykorzystanej dotacji z 2020 r.).

3.2. Wykorzystanie środków funduszu stypendialnego pochodzących z dotacji Ministra Zdrowia na świadczenia dla studentów.

Przepis art. 414 ust.1 ustawy pswin, nakłada na rektora obowiązek uzgodnienia sposobu podziału dotacji ze środków finansowych, o których mowa w art. 365 pkt 3, w porozumieniu z samorządem studenckim.

Poniższa tabela przedstawia podział dotacji ze środków finansowych, o których mowa w art. 365 pkt 3 ustawy pswin oraz stan ich wydatkowania w latach 2021-2022.

Tabela 6. Podział dotacji ze środków finansowych, o których mowa w art. 365 pkt 3 ustawy pswin (kwoty wyrażone w PLN).

Rodzaj świadczenia dla studentów i doktorantów	Środki finansowe zaplanowane na wypłaty poszczególnych świadczeń	
	2021 r.	2022 r.
Stypendia socjalne	2.000.000,00	2.000.000,00
Stypendia dla osób niepełnosprawnych	210.000,00	250.000,00
Zapomogi	65.000,00	70.000,00
Stypendia rektora	2.800.000,00	3.500.000,00
Łącznie	5.075.000	5.820.000

Zgodnie z wyjaśnieniami Uniwersytetu⁴⁰, podział dotacji, ze środków finansowych, o których mowa w art. 365 pkt 3 ustawy pswin odbywał się na podstawie planu budżetowego na dany rok kalendarzowy oraz w oparciu o dokonane wypłaty na poszczególne rodzaje świadczeń (stypendia socjalne, stypendia dla osób niepełnosprawnych, zapomogi, stypendia rektora) za poprzedni rok akademicki. Analizy dokonywał Dział ds. Świadczeń Socjalnych i Stypendialnych. Na podstawie danych przygotowywany był regulamin, który opiniował Zarząd USS.

Przedstawiony Regulamin świadczeń dla studentów Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego⁴¹, nie zawierał jednak informacji o dokonanym podziale środków finansowych otrzymanych w formie dotacji na poszczególne rodzaje świadczeń, lecz stanowił procedurę ich przyznawania.

Jednocześnie należy zauważyć, że w zakresie dokumentów poświadczających udział samorządu studenckiego w podziale dotacji, wyjaśniono⁴², że przy tworzeniu Regulaminu świadczeń dla studentów Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego i ustalaniu wysokości świadczeń, corocznie i każdorazowo jest to konsultowane z przewodniczącym i/lub członkiem Zarządu USS na spotkaniu z udziałem rektora i kanclerza. W GUM nie zostało sporządzone pisemne porozumienie w powyższej sprawie.

Mając na uwadze powyższe ustalenia należy stwierdzić, że w okresie objętym kontrolą nie został dopełniony obowiązek wynikający z art. 414 ust. 1 ustawy pswin, co należy ocenić negatywnie pod kątem kryterium legalności.

Tabela 7. Wydatkowanie środków FS pochodzących z dotacji Ministra Zdrowia na zadania, o których mowa w art. 365 pkt 3 ustawy pswin (kwoty wyrażone w PLN).

⁴⁰ Pismo GUM z dnia 3 lipca 2024 r. o znaku: L.dz. KRS-331/2024.

⁴¹ Szerzej o Regulaminie świadczeń dla studentów Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego na stronie 24 Dokumentu.

⁴² Pismo GUM z dnia 12 lipca 2024 r. o znaku: L.dz. KRS-357/2024.

Rodzaj świadczenia dla studentów i doktorantów	Środki finansowe wypłacone na poszczególne świadczenia		Środki FS pochodzące z dotacji Ministra Zdrowia	
	2021 r.	2022 r.	2021 r.	2022 r.
stypendia socjalne	2.260.344,00	1.993.236,00	6.344.844,00	6.895.598,00
– studenci	2.245.233,00	1.977.816,00		
– doktoranci	15.111,00	15.420,00		
Stypendia dla osób niepełnosprawnych	243.650,00	292.750,00		
– studenci	219.550,00	275.500,00		
– doktoranci	24.100,00	17.250,00		
Zapomogi	55.200,00	44.380,00		
– studenci	47.600,00	39.380,00		
– doktoranci	7.600,00	5.000,00		
Stypendia rektora	2.635.900,00	3.190.900,001		
– studenci	2.598.130,00	3.155.800,00		
– doktoranci	37.770,00	35.100,00		
RAZEM/RÓŻNICA	5.195.094,00	5.521.266,00	1.149.750,00	1.374.332,00

Wyjaśnienia: Dane zaprezentowane na podstawie zestawienia obrotów i sald kont zespołu 8 oraz Sprawozdania z wykorzystania środków funduszu stypendialnego w tym dotacji na świadczenia oraz środków na stypendia ministra

Z powyższego zestawienia wynika, że Uniwersytet nie wydatkował w danym roku budżetowym środków finansowych przeznaczonych na stypendia socjalne, stypendia dla osób niepełnosprawnych, zapomogi oraz stypendia rektora dla studentów, w pełnej wysokości. Niewykorzystane w danym roku budżetowym środki FS pozostały w funduszu na rok następny. W 2021 r. na kolejny rok przeniesiono kwotę 1.149.750,00 zł, zaś w 2022 r. – 1.374.332,00 zł.

Dodatkowo należy zauważyć, że art. 414 ust.3 ustawy pswin wskazuje, że dotacja, o której mowa w ust. 1, wydatkowana w danym roku na stypendia rektora stanowi nie więcej niż 60% środków wydatkowanych łącznie w danym roku na stypendia rektora, stypendia socjalne oraz zapomogi. Środki wydatkowane z naruszeniem powyższego przepisu podlegają zwrotowi do funduszu ze środków finansowych uczelni innych niż pochodzące z subwencji lub dotacji z budżetu państwa, zgodnie z postanowieniem art. 412 ust. 3 ww. ustawy. Do przyznawania świadczeń doktorantom kształcącym się na studiach doktoranckich w okresie od dnia 1 października 2019 r. do czasu wygaśnięcia tych studiów, tj. do 31 grudnia 2023 r., nie stosuje się reguły określonej w art. 414 ust. 3 ustawy pswin⁴³.

Analizując dane zawarte w powyższej tabeli, należy zauważyć że w 2021 r. kwota wydatkowana na stypendia rektora stanowiła 53,1 % środków wydatkowanych łącznie w danym roku na stypendia rektora, stypendia socjalne oraz zapomogi, natomiast w 2022 r. – 61 %. Ustalenia kontroli wskazują, że Uczelnia w 2022 r. wydatkowała środki ponad

⁴³ <https://www.gov.pl/web/nauka/swiadczenia-dla-doktorantow-przyjetych-na-studia-doktoranckie-przed-rokiem-akademickim-20192020>

ustawowy limit, a wysokość środków wydatkowanych z naruszeniem ww. przepisów wyniosła 52.002,40 zł⁴⁴.

Należy zauważyć, że na etapie weryfikacji *Sprawozdania z wykorzystania środków funduszu stypendialnego w tym dotacji na świadczenia oraz środków na stypendia ministra w 2022 roku*, komórka organizacyjna Ministerstwa Zdrowia odpowiedzialna za merytoryczny nadzór nad uczelniami medycznymi, zwróciła uwagę na przekroczenie limitu środków, które można przeznaczyć na stypendia rektora i rekomendowała do przekazania ze środków własnych Uczelni na rachunek FS kwoty 52.002,40 zł. GUM w dniu 22 listopada 2023 r. przekazał ww. kwotę na rachunek w BGK.

W tym kontekście należy zauważyć, że GUM dokonując w 2022 r. podziału dotacji ze środków finansowych, o których mowa w art. 365 pkt 3 ustawy pswin, założył błędne wartości dla stypendiów rektora, bowiem już na tym etapie na stypendia rektora (łącznie dla studentów i doktorantów) przewidziano 62,8% wartości środków wydatkowanych łącznie w danym roku na stypendia rektora, stypendia socjalne oraz zapomogi, tym samym przekroczono limit środków finansowych przeznaczonych na stypendia rektora.

Powyższe działanie stanowi uchybienie kryterium legalności i rzetelności działań.

3.2.1. Regulamin świadczeń dla studentów.

W okresie objętym kontrolą, zasady ubiegania się oraz przyznawania stypendiów: socjalnego, dla osób niepełnosprawnych, rektora oraz zapomóg określał *Regulamin świadczeń dla studentów Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego*, dalej jako: „*Regulamin świadczeń*”, stanowiący załącznik Nr 1, odpowiednio do zarządzeń Rektora GUM:

- Nr 88/2020 z dnia 17 września 2020 r.⁴⁵;
- Nr 59/2021 z dnia 1 lipca 2021 r.⁴⁶;
- Nr 64/2022 z dnia 22 września 2022 r.⁴⁷.

Regulamin świadczeń Rektor ustalił w porozumieniu z samorządem studenckim, a w toku kontroli przedłożono:

- Uchwałę Nr 14/2020 Zarządu Uczelnianego Samorządu Studenckiego Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego z dnia 10 września 2020 r.⁴⁸;

---

⁴⁴ Uczelnia mogła wydatkować w 2022 r. na stypendia rektora dla studentów kwotę $(1.977.816,00 + 39.380,00 + 3.155.800) \times 60\% = 3.103.797,60$ zł. Uczelnia w 2022 r. wydatkowała na stypendia rektora dla studentów kwotę 3.155.800,00 zł.

⁴⁵ w sprawie wprowadzenia regulaminu świadczeń dla studentów GUM oraz ustalenia wysokości miesięcznego dochodu na osobę w rodzinie studenta uprawniającego do ubiegania się o stypendium socjalne. Zarządzenie zostało podpisane z upoważnienia Rektora przez ██████████ – Prorektora ds. Studentów, na podstawie upoważnienia z dnia 9 września 2020 r.

⁴⁶ w sprawie wprowadzenia regulaminu świadczeń dla studentów GUM oraz ustalenia wysokości miesięcznego dochodu na osobę w rodzinie studenta uprawniającego do ubiegania się o stypendium socjalne. Zarządzenie zostało podpisane przez ██████████ Prorektora ds. Organizacji i Kształcenia na podstawie upoważnienia z dnia 24 czerwca 2021r.

⁴⁷ w sprawie wprowadzenia regulaminu świadczeń dla studentów GUM oraz ustalenia wysokości miesięcznego dochodu na osobę w rodzinie studenta uprawniającej do ubiegania się o stypendium socjalne.

⁴⁸ w sprawie zmian wysokości świadczeń socjalnych w roku akademickim 2020/2021.

- Uchwałę Nr 9/2021 Zarządu Uczelnianego Samorządu Studenckiego Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego z dnia 18 czerwca 2021 r.⁴⁹;
- Uchwałę nr 15/2022 Zarządu Uczelnianego Samorządu Studenckiego Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego z dnia 13 września 2022 r.⁵⁰

Zarząd Uczelnianego Samorządu Studenckiego, każdorazowo wyrażał pozytywną opinię o przedłożonych projektach zmian do Regulaminu świadczeń. Niemniej jednak należy zauważyć, że każda z powyższych uchwał była wydawana w oparciu o inną podstawę prawną.

Podstawą prawną uchwały Nr 14/2020 był art. art. 95 ust. 1 pkt 1 ustawy pswin. Podstawą prawną uchwały Nr 9/2021 był art. art. 75 ust. 3 ustawy pswin, zaś podstawą prawną uchwały Nr 15/2022 art. art. 23 ust. 1 i ust 2 pkt 2 oraz art. 79 ust. 1 i ust 2 pkt 3-5 i art. 80 ust. 1 i ust. 2 ustawy pswin. Należy zauważyć, że ww. podstawy prawne były błędne, bowiem żaden z ww. przepisów nie stanowi o ustalaniu przez rektora, w porozumieniu z samorządem studenckim Regulaminu świadczeń.

Podkreślić należy że art. 95 ust. 2 zd. pierwsze ustawy pswin wskazuje, że Regulamin świadczeń dla studentów ustala rektor w porozumieniu z samorządem studenckim, natomiast ustawa nie wskazuje na opiniowanie Regulaminu świadczeń przez samorząd studencki. W tym kontekście należy zwrócić uwagę, że ustalenie w porozumieniu oznacza wspólne uzgodnienie treści regulaminu świadczeń, co czyni samorząd studencki współodpowiedzialnym za jego treść, zaś opiniowanie odnosi się jedynie do wyrażenia opinii o przedłożonym finalnym dokumencie, wypracowanym bez udziału samorządu studenckiego.

Jednocześnie należy wskazać, że Zarząd USS w roku akademickim 2020/2021 zaopiniował jedynie zmiany wysokości świadczeń socjalnych, pomijając zaopiniowanie Regulaminu świadczeń *sensu stricto*. W toku kontroli wyjaśniono⁵¹, że w roku akademickim 2019/2020 jak i w roku akademickim 2020/2021 zmiany w Regulaminie dokonywane były jedynie w aspekcie wysokości stawek świadczeń socjalnych. Pozostałe treści Regulaminu świadczeń pozostały niezmienione, stąd podjęcie przez Zarząd USS Uchwały nr 14/2020 z dnia 10 września 2020 r. w sprawie zmian wysokości świadczeń socjalnych w roku akademickim 2020/2021.

Regulamin świadczeń określał wysokość świadczeń lub sposób jej ustalania, szczegółowe kryteria i tryb przyznawania świadczeń oraz zakwaterowania, o których mowa w art. 104 ustawy pswin, sposób wypłacania świadczeń, sposób dokumentowania sytuacji materialnej studenta, tryb powoływania oraz skład komisji stypendialnej i odwoławczej komisji stypendialnej. Tym samym treść Regulaminu świadczeń spełniała wymogi, o których mowa w art. 95 ust. 1 ustawy pswin.

Niezależnie od powyższego, mając na względzie zapisy § 28 ust. 2 oraz § 29 ust. 1 Regulaminu świadczeń, zasadnym byłoby doprecyzowanie kwestii dotyczących uprawnionych do stypendium rektora, ze szczególnym uwzględnieniem, aby suma studentów wszystkich lat studiów danego kierunku, którym przyznane zostaje stypendium rektora, nie przekroczyła 10% studentów tego kierunku.

---

⁴⁹ w sprawie regulaminu świadczeń pomocy materialnego dla studentów Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego na rok akademicki 2021/2022.

⁵⁰ w sprawie zmian w Regulaminie świadczeń dla studentów Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego w roku akademickim 2022/2023.

⁵¹ Pismo GUM z dnia 12 lipca 2024 r. o znaku: L.dz. KRS-357/2024.

W latach 2021-2022 na Uniwersytecie nie została powołana komisja stypendialna oraz odwoławcza komisja stypendialna.

Przyczyną niepowołania powyższych komisji było niezłożenie przez Uczelniany Samorząd Studencki stosownego wniosku do Rektora Uczelni o powołanie komisji stypendialnych. W toku kontroli złożono wyjaśnienia, zgodnie z którymi wszelkie decyzje i ustalenia dotyczące przyznawania świadczeń dla studentów oraz innych spraw studenckich konsultowane są przy współudziale organu uchwałodawczego samorządu studenckiego, tj. Zarządu USS oraz zatwierdzane odpowiednimi Uchwałami ww. organu⁵².

Regulamin świadczeń nie określał szczegółowego trybu postępowania w przypadku nieskorzystania przez samorząd studencki z uprawnień wynikających z art. 86 ust. 3 ustawy pswin. Uzpełnienie wewnętrznych regulacji GUM w tym zakresie wydaje się być istotne w celu zapewnienia zasad przejrzystości w procesie przyznawania świadczeń dla studentów.

Niezależnie od powyższego, jak wynikało z przedłożonych przez Uczelnię wyjaśnień⁵³ świadczenia przyznawane były na wniosek studenta składany w Dziale ds. Świadczeń Socjalnych i Stypendialnych z Sekcją Socjalno-Bytową, dalej jako: „Dział” i rejestrowany w rejestrach korespondencyjnych oraz dzienniku podawczym. Wnioski składano w terminie oraz formie określonych w Regulaminie świadczeń oraz według opisanych metod i zasad zamieszczonych w extranecie w informacjach na stronie Działu. Do wniosku dołączano dokumenty wskazane w Regulaminie świadczeń. Sprawy rozpoznawał organ przyznający świadczenia – Rektor. Świadczenia dla studentów przyznawane były na spotkaniu z Rektorem, zarówno w I jak i w II instancji. Ze spotkań z Rektorem sporządzono protokół, który podpisywał. Na podstawie protokołu sporządzane były decyzje administracyjne, o których mowa w art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁵⁴, o przyznaniu świadczenia lub odmowy jego przyznania, które podpisywał Rektor. Od decyzji wydanych przez Rektora przysługiwało prawo złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji. Uczelnia doręczała studentowi decyzję administracyjną zgodnie z ustalonymi metodami (wysłanie wersji papierowej decyzji na adres korespondencyjny studenta wskazany we wniosku).

W tym miejscu, zauważenia wymaga, że zgodnie z § 8 ust. 2 pkt 1 i 2 Regulaminu świadczeń, właściwy Prorektor z upoważnienia Rektora wydaje decyzje administracyjne w sprawach świadczeń, rozpatruje wnioski o ponowne rozpatrzenie spraw dotyczących świadczeń.

W konsekwencji powyższego należy zauważyć, że przekazane wyjaśnienia Uniwersytetu mogą wprowadzać w błąd co do osobistego przyznawania świadczeń studentom czy doktorantom przez Rektora GUM. Tymczasem, jak ustalono na podstawie przekazanej w toku kontroli próby kontrolnej, tj. dokumentacji studentów i doktorantów GUM, którym w okresie objętym kontrolą przyznano i odmówiono przyznania w drodze decyzji administracyjnej, świadczeń z funduszu stypendialnego – sprawy rozpoznawali, działający z upoważnienia Rektora Uczelni: Prorektor do spraw Studenckich, a w przypadku doktorantów Dyrektor Pierwszej Szkoły Doktorskiej GUM⁵⁵.

---

⁵² Pismo GUM z dnia 3 lipca 2024 r. o znaku: L.dz. KRS-331/2024.

⁵³ Pismo GUM z dnia 12 lipca 2024 r. o znaku: L.dz. KRS-357/2024.

⁵⁴ Dz. U. z 2020 r., poz. 256, z późn. zm., dalej jako: „*k.p.a.*”

⁵⁵ Szerzej na stronie 29 Dokumentu.

Uczelnia przedstawiła Zarządzenie Nr 92/2020 Rektora GUM w sprawie upoważnienia Prorektora do spraw Studenckich [REDAKTOR] do wykonywania czynności w imieniu Rektora GUM, wydanego w szczególności na podstawie art. 86 ust. 1 i ust. 2 i art. 91 ustawy pswin.

Wyłącznie na marginesie wskazać należy, że wątpliwości budzi konstrukcja podstawy prawnej ww. Zarządzenia w sprawie upoważnienia. Z uwagi na fakt, że jest to upoważnienie wydane w trybie art. 268a k.p.a. – przepis ten powinien być wymieniony jako pierwszy w Zarządzeniu jako podstawa prawna, a następnie powinno zostać wskazane do jakiego typu czynności nadane zostało upoważnienie. Jednocześnie wątpliwości budzi przywołany w podstawie prawnej ww. Zarządzenia § 31 ust. 4 Statutu Uczelni z dnia 3 czerwca 2019 r. – wskazany jako tekst jednolity będący załącznikiem Nr 1 do Uchwały Nr 18/2020 Senatu GUMed z dnia 20 kwietnia 2020 r. Analiza przekazanych przez Uczelnię, w toku kontroli, dokumentów wskazuje, że § 31 Statutu Uczelni stanowi o kadencji rady dyscypliny naukowej, jak również, że ww. jednostka redakcyjna posiada wyłącznie 3 ustępy.

Należy zauważyć, że w § 1 ww. Zarządzenia wskazany został zakres spraw z zakresu administracji publicznej załatwianych w drodze decyzji administracyjnych, do których upoważnienie otrzymał Prorektor do spraw Studenckich. Kwestie przyznawania świadczeń, pomimo, że rozstrzygane w drodze decyzji administracyjnych wymienione zostały w § 2 pkt 5 Zarządzenia i dotyczyły wnioskowania o stypendium ministra dla studentów wykazujących się znaczącymi osiągnięciami naukowymi lub artystycznymi związanymi ze studiami lub znaczącymi osiągnięciami sportowymi (poza zakresem kontroli) oraz w § 2 pkt 7, który stanowił o podejmowaniu decyzji z zakresu pomocy materialnej dla studentów niezastrzeżonych na mocy przepisów aktów wewnętrznych GUM do kompetencji odpowiednich komisji. Mając na uwadze fakt, że ww. zagadnienia były rozstrzygane w drodze decyzji administracyjnych zasadnym wydaje się być tematyczne pogrupowanie przyznanych Prorektorowi do spraw Studenckich uprawnień, poprzez wskazanie w jednej jednostce redakcyjnej – wszystkich zagadnień, która mają być rozstrzygane w drodze decyzji administracyjnych.

W przypadku decyzji administracyjnych w przedmiocie świadczeń pomocy materialnej dla doktorantów, upoważnienie do ich podejmowania posiadał Dyrektor Pierwszej Szkoły Doktorskiej GUM [REDAKTOR] Uczelnia przedstawiła Zarządzenie Nr 62/2020 Rektora GUM z dnia 2 lipca 2020 r. w sprawie upoważnienia Dyrektora Pierwszej Szkoły Doktorskiej GUMed do prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w sprawach z zakresu administracji publicznej dotyczących doktorantów oraz w innych sprawach doktoranckich.

3.2.2. Przyznane świadczenia z funduszu stypendialnego.

Zgodnie z art. 86 ust. 1 pkt 1-4 ustawy pswin student może ubiegać się o stypendium socjalne, stypendium dla osób niepełnosprawnych, zapomogę oraz stypendium rektora.

Przyznanie świadczenia oraz odmowa jego przyznania następują w drodze decyzji administracyjnej.

Stypendia: socjalne, dla osób niepełnosprawnych oraz rektora przyznawane są na semestr lub na rok akademicki i wypłacane co miesiąc przez okres do 10 miesięcy, a gdy kształcenie trwa semestr - przez okres do 5 miesięcy, zgodnie z postanowieniem art. 92 ust. 2 ustawy pswin. Zapomoga może być przyznana nie częściej niż 2 razy w roku akademickim.

Student kształcący się równocześnie na kilku kierunkach studiów może otrzymywać świadczenia, o których mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1-4 ustawy pswin, tylko na jednym, wskazanym przez niego kierunku.

Jak stanowi art. 93 ust. 1 ustawy pswin, m.in. świadczenia, o których mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1-4 przysługują na studiach pierwszego stopnia, studiach drugiego stopnia i jednolitych studiach magisterskich. Jak wskazuje art. 93 ust. 3 ustawy pswin, świadczenia, o których mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1-4, nie przysługują studentowi posiadającemu tytuł zawodowy: magistra, magistra inżyniera albo równorzędny, jak też licencjata, inżyniera albo równorzędny, jeżeli ponownie podejmuje studia pierwszego stopnia.

Tabela 8. Decyzje w sprawie przyznania lub odmowy przyznania świadczeń, o których mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1-4 ustawy pswin w stosunku do studentów i doktorantów GUM w latach 2021-2022⁵⁶.

rodzaj świadczenia	2021				2022			
	przyznane		odmowa		przyznane		odmowa	
	S	D	S	D	S	D	S	D
zapomogi	55	2	29	0	46	2	9	0
stypendia dla osób niepełnosprawnych	85	3	1	0	90	1	1	0
stypendia socjalne	239	0	51	0	190	1	34	0
stypendia rektora	563	9	591	2	558	9	357	0
RAZEM	942	14	672	2	884	13	401	0

Wyjaśnienie: S-Studentci; D-Doktoranci

Analiza powyższego zestawienia wskazuje, że w sprawie świadczeń, o których mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1-4 ustawy pswin w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. w stosunku do studentów GUM wydano 1.614 decyzji administracyjnych, natomiast w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. – 1.285.

Mając na względzie powyższe dane należy stwierdzić, że w 2021 r. w stosunku do studentów wydano 942 decyzje w sprawie przyznania świadczenia, a w 672 przypadkach nastąpiła odmowa jego przyznania. Odnosząc się do 2022 r., 884 studentom przyznano świadczenia oraz wydano 401 decyzji odmowych.

Jak wynika z treści art. 281 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. przepisy wprowadzające ustawę – prawo o szkolnictwie wyższym i nauce⁵⁷, doktoranci, którzy rozpoczęli studia doktoranckie przed rokiem akademickim 2019/2020 mogą otrzymywać świadczenia, o których mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1-4 ustawy pswin, zakwaterowanie i wyżywienie, o których mowa w art. 104 ustawy wprowadzającej ustawę pswin. Od dnia 1 października 2019 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. regulaminy świadczeń dla studentów, o których mowa w art. 95 ust. 1 ustawy pswin, stosuje się odpowiednio do doktorantów, którzy rozpoczęli studia doktoranckie przed rokiem akademickim 2019/2020.

W przypadku doktorantów, w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. wydano 16 decyzji w sprawie świadczeń, o których mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1-4 ustawy pswin, zaś w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. – 13. W 2021 r. przyznano świadczenia 14 doktorantom, zaś decyzje odmowne wydano w 2 przypadkach. W 2022 r.

⁵⁶ Zestawienie tabelaryczne sporządzone na podstawie pisma z dnia 12 lipca 2024 r. o znaku: Ldz. KRS 357/2024 oraz pisma z dnia 8 sierpnia 2024 r.

⁵⁷ Dz. U. z 2018 r. poz. 1669, z późn. zm, dalej jako: „ustawa wprowadzająca ustawę pswin”.

wydano decyzje o przyznaniu świadczenia w stosunku do 13 doktorantów, jednocześnie nie wydano decyzji odmownych w zakresie przyznania świadczenia.

Analiza powyższych danych prowadzi również do wniosku, że w latach 2021-2022 liczba zarówno przyznanych, jak też odmówionych świadczeń, o których mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1-4 ustawy pswin w stosunku do studentów i doktorantów GUM, wykazuje tendencję spadkową, przy jednoczesnym wzroście liczby studentów.

Na podstawie próby kontrolnej wybranej metodą doboru losowego (dokumentacja 29 osób – studentów i doktorantów GUM – którym w okresie objętym kontrolą przyznano i odmówiono przyznania w drodze decyzji administracyjnej, świadczeń z funduszu stypendialnego), ustalono jak poniżej:

- każde świadczenie zostało przyznane na wniosek studenta/doktoranta, złożony w terminie wyznaczonym przez Uczelnię;
- dokumentacja, wszystkich wybranych do próby kontrolnej doktorantów, którzy otrzymali świadczenia o których mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1-4 wskazywała, że ww. osoby rozpoczęły studia doktoranckie przed rokiem akademickim 2019/2020. Powyższe zostało ustalone na podstawie przekazanych przez Uczelnię decyzji Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej na stacjonarne studia doktoranckie Wydziału Nauk o Zdrowiu z Oddziałem Pielęgniarstwa i Instytutem Medycyny Morskiej i Tropikalnej GUM lub zaświadczeń o rozpoczęciu studiów III stopnia wydanych przez Dziekanat właściwego Wydziału GUM;
- zapomoga była przyznawana studentom, doktorantom, którzy znaleźli się przejściowo w trudnej sytuacji życiowej, o której mowa w art. 90 ustawy pswin;
- ustalono, że stypendia dla osób niepełnosprawnych były przyznawane studentom/ doktorantom posiadającym orzeczenie, o którym mowa w art. 89 ustawy pswin;
- stypendia socjalne były wypłacane studentom/ doktorantom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej;
- stypendium rektora przyznawano studentom, którzy spełnili warunki określone w art. 91 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy pswin;
- decyzje administracyjne przyznające świadczenia z FS studentom zawierały wszystkie elementy określone w art. 107 § 1 k.p.a., przy czym decyzje te były sygnowane z upoważnienia Rektora GUM przez Prorektora do spraw Studenckich [REDAKTOWANE], a w przypadku doktorantów także z upoważnienia Rektora przez Dyrektora Pierwszej Szkoły Doktorskiej GUM [REDAKTOWANE]

Ustalono następujące nieprawidłowości i uchybienia:

1) niejednolity (subiektywny) sposób stosowania instytucji wezwania do usunięcia braków formalnych.

Zgodnie z treścią przepisu art. 64 § 2 k.p.a. – jeżeli podanie nie spełnia innych wymagań określonych przepisami prawa, należy wezwać wnoszącego do usunięcia braków w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż siedem dni, z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków spowoduje pozostawienie podania bez rozpoznania.

Ustalono, że w przypadku jednego studenta⁵⁸, ubiegającego się o stypendium socjalne, Uczelnia pozostawiła wniosek bez rozpoznania na podstawie art. 64 § 2 k.p.a., z uwagi na nieprzedłożenie wymaganych dokumentów w wyznaczonym terminie, Jak wyjaśnił

58 [REDAKTOWANE]

Uniwersytet⁵⁹, w związku z brakującymi dokumentami nie było możliwości naliczenia stypendium.

W przypadku dwóch studentów⁶⁰, ubiegających się o zapomogę, którzy nie przedstawili dowodów potwierdzających zaistnienie okoliczności, które uzasadniałyby przyznanie świadczenia z FS, Uniwersytet nie skorzystał z instytucji wezwania do usunięcia braków formalnych. GUM wyjaśnił⁶¹, że studenci powołali się na ciężką sytuację materialną nie dołączając dokumentów stanowiących o tej sytuacji, bądź dołączyli dokumenty nieaktualne, z lat wcześniejszych, nie wnoszące nowych faktów do sprawy. Po głębokiej analizie, przedstawieniu spraw Prorektorowi ds. Studenckich, studenci otrzymali decyzje negatywne, przesłane na adres korespondencyjny wskazany we wniosku. Pisma te nie zostały odebrane przez studentów po dwukrotnej próbie doręczenia.

Mając na względzie powyższe, ustalono niejednolity (subiektywny) sposób stosowania instytucji wezwania do usunięcia braków formalnych. W toku postępowania, na organie ciąży obowiązek dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego. Rektor, prowadząc postępowanie w przedmiocie przyznania świadczenia z FS, powinien kierować się zasadami równego traktowania i dążyć co należytego i wyczerpującego gromadzenia materiału dowodowego, który może mieć wpływ na ustalenie praw stron tego postępowania.

2) nieskuteczne doręczanie decyzji administracyjnych.

W przekazanej w toku kontroli dokumentacji studentów, którzy występowali o przyznanie świadczeń z FS, znajdowały się nieodebrane⁶² przez adresatów listy polecane (zawierające decyzje administracyjne odmawiające przyznania świadczeń), na których widniały adnotacje: brak numeru mieszkania, niekompletny adres. Ustalono, że ww. listy polecane wysyłane były na niepełne adresy studentów, inne niż te wynikające z wniosków o przyznanie świadczenia z FS.

Ustalono, że decyzje były odbierane również osobiście przez wnoszących o przyznanie świadczenia z funduszu stypendialnego, w tym w dwóch przypadkach decyzje zostały odebrane osobiście przeszło 4⁶³ czy też 9 miesięcy od dnia ich wydania.

Jak wyjaśnił Uniwersytet⁶⁴, studenci informowani byli telefonicznie o możliwości osobistego odbioru decyzji i możliwości złożenia odwołania w przypadku negatywnej decyzji, jednakże nie możliwe było określenie terminu rozmowy.

Należy zauważyć, że zgodnie z treścią art. 109 § 1 k.p.a. decyzję doręcza się stronom na piśmie. Wobec powyższego organ wydający decyzję ma obowiązek podjąć działania zmierzające do doręczenia decyzji i ją doręczyć w sposób wskazany w k.p.a. czyli uzewnętrznic wydany przez siebie akt. W ww. przypadkach mamy do czynienia z nieskutecznym doręczeniem decyzji ich adresatom, bowiem decyzje administracyjne były wysyłane na nieprawidłowo oznaczone adresy, a ww. błąd leżał po stronie Uczelni.

Należy mieć na względzie, że przepisy procesowe o doręczeniach mają charakter bezwzględnie obowiązujący, a ich istotne naruszenie oznacza bezskuteczność czynności doręczenia i to bez względu na to, czy jednostka dowiedziała się o treści adresowanego do niej pisma. Gwarancyjny charakter instytucji doręczenia wyraża się

---

⁵⁹ Pismo GUM z dnia 21 sierpnia 2024 r. o znaku: L.dz. KRS-417/2024.

⁶⁰ [REDAKTOWANE]

⁶¹ Pismo GUM z dnia 21 sierpnia 2024 r. o znaku: L.dz. KRS-417/2024.

⁶² [REDAKTOWANE]

⁶³ Nr R/SRD/WF/124/2021.

⁶⁴ J.w.

w tym, że ta techniczno-procesowa czynność wywołuje skutek prawny jedynie wówczas, gdy dokonana jest prawidłowo⁶⁵.

Wobec powyższego należy uznać, że Uczelnia naruszyła art. 109 ust. 1 k.p.a.

3) przekroczenie terminu załatwienia sprawy wynikającego z art. 35 § 3 k.p.a.

Ustalono, że zdarzały się przypadki⁶⁶ rozpatrzenia sprawy w drodze decyzji administracyjnych w terminach dłuższych niż miesiąc od dnia złożenia wniosku, tj. z przekroczeniem terminu załatwienia sprawy wynikającego z art. 35 § 3 k.p.a. W toku kontroli nie przedłożono dokumentacji potwierdzającej zawiadomienie studentów o niezafatwieniu sprawy w terminie wraz z przyczyną zwłoki w rozpatrzeniu złożonych wniosków, a także wskazanie nowego terminu załatwienia sprawy. W kontekście powyższego nie można przyjąć wyjaśnień GUM, że „poszczególne etapy, począwszy od przyjęcia wniosku od studenta, po jego opracowanie, utworzenie decyzji i wypłaty świadczeń przebiegają zawsze zgodnie z obowiązującym Regulaminem świadczeń, ustawą PSWiN oraz KPA, pod względem merytorycznym, jak również pod względem przestrzegania terminów”⁶⁷.

Wobec powyższego należy uznać, że Uczelnia naruszyła art. 35 § 3 k.p.a.

4) wskazanie błędnej podstawy prawnej wydania decyzji.

W podstawie prawnej decyzji Rektora Uczelni⁶⁸ z dnia 3 listopada 2021 r. wskazano w szczególności § 16 ust. 1 pkt 1 Regulaminu świadczeń. Zgodnie z treścią § 16 ust. 1 pkt 1 – stypendium dla osób niepełnosprawnych jest przyznawane na rok akademicki i wypłacane co miesiąc przez okres 9 miesięcy w przypadku orzeczenia niepełnosprawności na stałe, natomiast zgodnie z brzmieniem § 16 ust. 1 pkt 2 Regulaminu świadczeń – stypendium dla osób niepełnosprawnych jest przyznawane na rok akademicki i wypłacane co miesiąc przez okres ważności orzeczeń, o których mowa w § 15. Osoba, której świadczenie zostało przyznane posiadała orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wydane do dnia 31 marca 2024 r. wobec powyższego należało przywołać § 16 ust. 1 pkt 2 Regulaminu świadczeń. Jednocześnie zauważenia wymaga, że w podstawie prawnej decyzji Rektora Uczelni z dnia 21 listopada 2022 r., przyznającego ww. osobie stypendium dla osób niepełnosprawnych, wskazano już § 16 ust. 1 pkt 2 Regulaminu świadczeń.

W podstawie prawnej decyzji Rektora Uczelni w przedmiocie odmowy przyznania stypendium rektora doktorantom wskazany został w szczególności art. 107 § 4 k.p.a. Jak wskazuje treść art. 107 § 4 k.p.a. można odstąpić od uzasadnienia decyzji, gdy uwzględnia ona w całości żądanie strony, nie dotyczy to jednak decyzji rozstrzygających sporne interesy stron oraz decyzji wydanych na skutek odwołania. Mając na uwadze fakt, że ww. decyzje były decyzjami odmownymi w zakresie przyznania świadczenia socjalnego z uwagi na okoliczność, że otrzymana punktacja nie plasowała doktoranta na odpowiedniej pozycji listy rankingowej, nie można uznać, że decyzja była zgodna w całości z żądaniem strony, a co za tym idzie nie znajdował zastosowania art. 107 § 4 k.p.a.

---

⁶⁵ Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 21 kwietnia 2022 r., sygn. akt I GSK 1475/21.

⁶⁶ [redacted] (wniosek z dnia 3 listopada 2021 r., decyzja z dnia 30 grudnia 2021 r.), [redacted] (wniosek z dnia 9 listopada 2021 r., decyzja z dnia 30 grudnia 2021 r.), [redacted] (wniosek z 4 października 2021 r., decyzja z dnia 15 listopada 2021 r.), [redacted] (wniosek z 6 października 2021 r., decyzja z dnia 15 listopada 2021 r.),

⁶⁷ Pismo GUM z dnia 21 sierpnia 2024 r. o znaku: L.dz. KRS-417/2024.

⁶⁸ Nr R/SRD/SDNZ/211/21.

Powyższe uchybienie było działaniem niespełniającym wymogów należytej staranności.

5) Przyznanie stypendium rektora więcej niż 10% studentów na określony, kierunku studiów, tj. wbrew art. 91 ust. 3 ustawy pswin.

Ustalenia kontroli wskazują, że w okresie objętym kontrolą stypendia rektora zostały przyznane więcej niż 10% studentów na określonym kierunku studiów.

Należy zauważyć, że zgodnie z treścią art. 91 ust. 3 ustawy pswin – stypendium rektora przyznaje się nie więcej niż 10% studentów na określonym kierunku studiów. Jeżeli liczba studentów jest mniejsza niż 10 wówczas stypendium rektora może być przyznane jednemu studentowi. Zgodnie z poglądami doktryny liczba studentów na poszczególnych latach studiów może być odmienna, wobec czego uzasadnionym może być ustalenie uprawnionych do stypendium rektora w ramach poszczególnych roczników na danym kierunku. Istotne jest jednak aby suma studentów wszystkich lat studiów danego kierunku, którym przyznane zostaje stypendium rektora, nie przekroczyła 10% studentów tego kierunku⁶⁹. Maksymalnej liczby studentów uprawnionych do otrzymania stypendium rektora nie można obliczać inaczej jak dla całego kierunku⁷⁰.

Nieprawidłowości w zakresie przekroczenia limitu 10% studentów na określonym kierunku ustalono w szczególności na kierunkach studiów: dietetyka⁷¹, lekarsko-dentystycznym (stacjonarne jednolite studia magisterskie⁷²), techniki dentystyczne (licencjackie studia stacjonarne⁷³, zdrowie publiczne (stacjonarne magisterskie studia uzupełniające⁷⁴), dietetyka (stacjonarne studia II stopnia⁷⁵), pielęgniarstwo (stacjonarne magisterskie studia uzupełniające⁷⁶), pielęgniarstwo (niestacjonarne magisterskie studia uzupełniające⁷⁷), położnictwo (stacjonarne magisterskie studia uzupełniające⁷⁸), położnictwo (niestacjonarne magisterskie studia uzupełniające⁷⁹), fizjoterapia (stacjonarne jednolite

---

⁶⁹ A. Jakubowski (red.) Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Komentarz, Warszawa 2023.

⁷⁰ Wyrok WSA z dnia 19 kwietnia 2022 r. II SA/Bk 170/22.

⁷¹ W 2021 r. na studiach stacjonarnych I i II stopnia oraz studiach niestacjonarnych I stopnia przyznanych zostało łącznie 30 stypendiów rektora, w tym: na stacjonarnych studiach I stopnia łącznie przyznano 13 stypendiów (na I roku studiów: 3, na II roku studiów: 3, na III roku studiów 7 stypendiów), na stacjonarnych studiach II stopnia łącznie przyznano 16 stypendiów (na I roku studiów: 7, na II roku studiów: 9 stypendiów), na niestacjonarnych studiach I stopnia: 1 stypendium dla studenta III roku studiów. Jednocześnie podkreślenia wymaga, że według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. kierunek dietetyka studiowało łącznie 282 studentów, w tym: na studiach licencjackich było 208 osób, a na magisterskich uzupełniających 74 osoby.

⁷² W 2021 r. było 263 studentów, przyznano 36 stypendiów, w 2022 r. było 262 studentów, przyznano 37 stypendiów.

⁷³ W 2021 r. było 82 studentów, a przyznano 9 stypendiów, w 2022 r. było 69 studentów, przyznano 9 stypendiów.

⁷⁴ W 2021 r. było 82 studentów, a przyznano 9 stypendiów, w 2022 r. było 69 studentów, przyznano 9 stypendiów.

⁷⁵ W 2022 r. było 67 studentów, przyznano 16 stypendiów.

⁷⁶ W 2021 r. studiowało 114 studentów, przyznano 23 stypendia, w 2022 r. było 115 studentów, przyznano 23 stypendia.

⁷⁷ W 2022 r. było 75 studentów, przyznano 11 stypendiów.

⁷⁸ W 2021 r. było 68 studentów, przyznano 8 stypendiów, w 2022 r. było 55 studentów, przyznano 8 stypendiów.

⁷⁹ w 2021 r. było 40 studentów, przyznano 5 stypendiów.

studia magisterskie⁸⁰, fizjoterapia (stacjonarne studia magisterskie⁸¹), fizjoterapia (niestacjonarne studia magisterskie⁸²), psychologia zdrowia (stacjonarne jednolite studia magisterskie⁸³).

W kontekście powyższego warto zwrócić uwagę na zapis Regulaminu świadczeń⁸⁴ Uczelni, a dokładniej do § 28 ust. 1 i 2, z treści którego wynikało, że stypendium rektora przyznaje się nie więcej niż 10% studentów na określonym kierunku studiów. Jeżeli liczba studentów jest mniejsza niż 10, stypendium rektora może być przyznane 1 studentowi. Student, o którym mowa w § 20 ust. 2 Regulaminu świadczeń, nie uwzględnia się przy ustalaniu liczby studentów otrzymujących stypendium rektora (ust. 1). Z kolei jak wybrzmiewa z ust. 2 ww. regulacji – w ramach limitu, o którym mowa w ust. 1, liczba studentów dzielona jest na poszczególne lata studiów proporcjonalnie do liczby studentów danego roku studiów.

Mając na uwadze fakt, że Uczelnia przyznawała stypendium rektora więcej niż 10% studentów zasadnym jest doprecyzowanie postanowień wewnętrznych regulacji GUM w ww. zakresie, w szczególności poprzez ustalenie kompleksowych, tożsamyh i transparentnych zasad przyznawania stypendiów rektora, które określać będą w sposób jednoznaczny 10% studentów uprawnionych do stypendium rektora, w szczególności doprecyzują, czy dany kierunek studiów odnosi się do danego roku studiów, danego kierunku studiów i danej formy studiów.

Wobec powyższego należy stwierdzić, że Uczelnia naruszyła art. 91 ust. 3 ustawy pswin.

6) brak rzetelności w sporządzaniu wewnętrznych dokumentów dotyczących przyznania pomocy materialnej studentom.

Decyzją Rektora GUM⁸⁵ z dnia 19 grudnia 2022 r. przyznana została studentce⁸⁶ zapomoga w wysokości 1.000 zł. Wysokość świadczenia była zbieżna z kwotą, która wskazana została w protokole Nr 7 ze spotkania z Prorektorem ds. Studenckich, [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] które odbyło się w dniu 16 grudnia 2022 r. w sprawie przyznania świadczeń pomocy materialnej studentom GUM na rok akademicki 2022/2023. Niemniej jednak z załączonej Informacji o rozstrzygnięciu z dnia 16 grudnia 2022 r. wynikało, że przyznana została zapomoga w wysokości 1.500 zł. Zgodnie z potwierdzeniem przelewu, w dniu 23 grudnia 2022 r., studentce wypłacono kwotę 1.000 zł.

Powyższe uchybienie nie spełniało kryterium rzetelności i wymogów należytej staranności w zakresie prowadzenia dokumentacji dotyczącej przyznania pomocy materialnej studentom.

3.3. Wykorzystanie środków funduszu wsparcia osób niepełnosprawnych.

Szczegółowe formy i zasady oraz zakres udzielanej pomocy określał Regulamin wydatkowania środków z dotacji podmiotowej, przeznaczony na zadania związane

---

⁸⁰ w 2021 r. było 232 studentów, przyznano 26 stypendiów, w 2022 r. było 242 studentów, przyznano 26 stypendiów.

⁸¹ w 2022 r. był 1 student, a przyznano 2 stypendia.

⁸² w 2022 r. było 2 studentów i przyznano 2 stypendia.

⁸³ w 2021 r. było 177 studentów, przyznano 20 stypendiów.

⁸⁴ Załącznik nr do Zarządzenia 59/2021 Rektora GUM z dnia 1 lipca 2021 r.

⁸⁵ Nr 118/L/22.

z zapewnieniem osobom z niepełnosprawnością warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia i do Pierwszej Szkoły Doktorskiej, w kształceniu na studiach i szkołach doktorskich lub prowadzeniu działalności naukowej w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym, dalej jako: „Regulamin wydatkowania środków na wsparcie osób z niepełnosprawnością”, wprowadzony Zarządzeniem nr 102/2021 Rektora GUM z dnia 15 grudnia 2021 r.

We wcześniejszym okresie nie funkcjonowały sformalizowane zasady dotyczące wykorzystania środków z dotacji podmiotowej przeznaczonej na zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, do szkół doktorskich, kształceniu na studiach i w szkołach doktorskich lub prowadzeniu działalności naukowej.

Zgodnie ze złożonymi wyjaśnieniami⁸⁷, na roboczych zebraniach dotyczących remontów i ich finansowania, były również planowane wydatki w zakresie infrastruktury dla osób z niepełnosprawnością. Kanclerz w porozumieniu z Władzami Uczelni, przeznaczał środki na remonty istniejącej infrastruktury, która służy osobom niepełnosprawnym.

W latach 2021-2022 na zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, do szkół doktorskich, kształceniu na studiach i w szkołach doktorskich lub prowadzenia działalności naukowej wydatkowano:

- w 2021 r. 100.000 zł na remonty istniejącej infrastruktury służącej osobom z niepełnosprawnościami;
- w 2022 r. – 105.832,00 zł, w tym 73.128,34 zł na remonty oraz 32.703,66 zł na pozostałe wyposażenie, sprzęt i urządzenia specjalistyczne służące osobom z niepełnosprawnościami oraz przyczyniające się do zapewnienia im z warunków do pełnego udziału w procesie rekrutacji, kształcenia i prowadzenia działalności naukowej.

Tabela 9. Wydatkowanie środków FWON pochodzących z dotacji Ministra Zdrowia na zadania, o których mowa w art. 365 pkt 6 ustawy pswin (kwoty wyrażone w PLN).

Zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, do szkół doktorskich, kształceniu na studiach i w szkołach doktorskich lub prowadzeniu działalności naukowej	Środki finansowe wypłacone na poszczególne zadania		Środki FWON	
	2021 r.	2022 r.	2021 r.	2022 r.
Remonty istniejącej infrastruktury służącej osobom z niepełnosprawnościami	100.000,00	73,128,34		
Wyposażenie, sprzęt i urządzenia specjalistyczne służące osobom z niepełnosprawnościami oraz przyczyniające się do zapewnienia im warunków do pełnego udziału w procesie rekrutacji, kształcenia i prowadzenia działalności naukowej	0,00	32.703,66	116.209,00	122.041,00
łącznie/różnica	100.000	105.832,00	16.209,00	16.209,00

Z powyższego zestawienia wynika, że Uniwersytet nie wydatkował w danym roku budżetowym środków finansowych przeznaczonych na zadania związane z zapewnieniem

⁸⁷ Pismo GUM z dnia 17 lipca 2024 r. o znaku: L.dz. KRS-361/2024.

osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, do szkół doktorskich, kształceniu na studiach i w szkołach doktorskich lub prowadzeniu działalności naukowej, w pełnej wysokości. Zarówno w 2021 r., jak w 2022 r. nie wykorzystano dotacji w kwocie 16.209,00 zł i kwoty te przeniesiono na rok następny.

Ustalono, że remonty istniejącej infrastruktury służącej osobom z niepełnosprawnościami realizowane były w ramach większych inwestycji wykonywanych na terenie Uczelni. Część zobowiązań z tytułu realizacji tych zadań finansowana była ze środków FWON, a część z innych środków GUM. Uczelnia nie dokonywała płatności za zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, do szkół doktorskich, kształceniu na studiach i w szkołach doktorskich lub prowadzeniu działalności naukowej, bezpośrednio z rachunku BGK do operacji związanych z wykorzystaniem dotacji. Wydatki związane z ww. zdaniami zostały uregulowane z ogólnego konta bankowego Uczelni.

Jak wyjaśnił Uniwersytet⁸⁸, powodem niedokonywania płatności z tytułu realizacji zadań związanych z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, do szkół doktorskich, kształceniu na studiach i w szkołach doktorskich lub prowadzeniu działalności naukowej z konta bankowego BGK służącego obsłudze FWON był brak narzędzi systemowych do dzielenia płatności eksportowanej do banku z systemu ERP, w przypadku faktur gdzie tylko część zobowiązania była finansowana z Funduszu, a ponadto w pozostałych sytuacjach w systemie ERP projekt miał przypisane niewłaściwe konto bankowe. W roku 2022 wdrażano nowy system ERP.

Kwoty odpowiadające wysokości wykorzystanej dotacji zostały w latach 2021-2022 przekazane na rachunek ogólny Uczelni w [REDAKTOWANE]

W tym miejscu należy zauważyć, że zgodnie z art. 419 ust. 1 ustawy pswin, BGK prowadzi obsługę bankową rachunków funduszy, o których mowa w art. 409 ust. 1. Ustawodawca wprowadził więc obowiązek prowadzenia rachunków FS i FWON wyłącznie w BGK. Wobec tego wszelkie transakcje związane z wykorzystaniem środków FWON powinny być bezpośrednio realizowane z konta BGK.

Wobec powyższego należy zauważyć, że Uczelnia naruszyła art. 419 ust. 1 ustawy pswin.

3.5. Sprawozdanie z wykorzystania środków, o których mowa w art. 365 pkt 3 i 6 ustawy pswin.

Jak stanowi art. 350 ust. 1 pkt 3 ustawy pswin, baza dokumentów planistyczno-sprawozdawczych obejmuje m.in. sprawozdania i raporty z wykorzystania środków finansowych, o których mowa w art. 365. Dane te, zgodnie z art. 350 ust. 2 ustawy pswin wprowadzają m.in. rektorzy na formularzach w postaci elektronicznej udostępnionych w Systemie POL-on.

Termin wprowadzenia do bazy dokumentów planistyczno-sprawozdawczych sprawozdania z wykorzystania środków finansowych, o których mowa w art. 365 pkt 3 i 6 ustawy pswin, został wyznaczony w § 16 ust.1 pkt 3 lit b rozporządzenia POL-on, zgodnie z którym uczelnia powinna przekazać odpowiednie sprawozdanie w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku, za który są składane.

---

⁸⁸ Pismo GUM z dnia 30 sierpnia 2024 r. o znaku: L.dz. KRS- 433/2024.

Sprawozdanie z wykorzystania środków FS zarówno w 2021 r. jak i 2022 r. zostało złożone terminowo, tj. zamieszczone w systemie POL-on odpowiednio 9 marca 2022 r. oraz 9 marca 2023 r.

Sprawozdanie z wykorzystania środków FWON w 2021 r. złożono 5 maja 2022 r., a więc z przekroczeniem terminu, o którym mowa § 16 ust.1 pkt 3 lit b rozporządzenia POL-on. Sprawozdanie z wykorzystania środków FWON w 2022 r. złożono terminowo, tj. 9 marca 2023 r.

Sprawozdania podlegały korektom w zakresie wskazanym przez komórkę organizacyjną Ministerstwa Zdrowia odpowiadającą za nadzór nad uczelniami.

Zgodnie z dyspozycją art. 354 ust. 4 zd. pierwsze ustawy pswin *osoba kierująca podmiotem składa w Systemie POL-on oświadczenie potwierdzające, że dane wprowadzone przez nią do baz danych, o których mowa w art. 342 ust. 3, są zgodne ze stanem faktycznym.*

Na Uniwersytecie, oświadczenia potwierdzające, że dane wprowadzone do baz danych są zgodne ze stanem faktycznym, złożyły odpowiednio za 2021 r. [REDAKTOR] (Zastępca Kwestora) oraz [REDAKTOR] (Zastępca Kwestora) oraz za 2022 r. [REDAKTOR] (Zastępca Kanclerza). Ww. osoby podpisały przedmiotowe dokumenty na mocy Zarządzenia Nr 29/2020 Rektora Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego z dnia 27 marca 2020 r. w sprawie organizacji procesu sprawozdawczego i podziału zadań w ramach Zintegrowanego Systemu Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on w Uczelni. Dokument ten reguluje kwestie prawidłowości i terminowości, w tym podział zadań i odpowiedzialności, procesu sprawozdawczego POL-on w Uczelni.

W toku kontroli, stwierdzono rozbieżności pomiędzy danymi zawartymi w *Sprawozdaniu z wykorzystania środków funduszu stypendialnego w tym dotacji na świadczenia oraz środków na stypendia ministra w 2021 roku*, Zestawieniu obrotów i sald kont analitycznych zespołu 8 dotyczących FS oraz rachunkiem BGK.

W zakresie stanu środków FS na początek roku sprawozdawczego 2021 r., według złożonego *Sprawozdania z wykorzystania środków funduszu stypendialnego w tym dotacji na świadczenia oraz środków na stypendia ministra w 2021 roku*, wskazano 1.121.863,00 zł. Natomiast z *Zestawienia obrotów i sald kont analitycznych zespołu 8* dotyczących FS wynika, że bilans otwarcia opiewał na kwotę 1.120.393,00 zł. Stan środków FS stypendialnego na początek roku 2021 powinien odpowiadać stanowi na koniec 2020 r., a więc 1.120.393,00 zł.

W toku kontroli zidentyfikowano również rozbieżność w zakresie kwoty wydatkowanej na stypendia Rektora w 2021 r., tj. z *Zestawienia obrotów i sald kont analitycznych zespołu 8* wynika, że była to kwota 2.635,900,00 zł, natomiast ze *Sprawozdania z wykorzystania środków funduszu stypendialnego w tym dotacji na świadczenia oraz środków na stypendia ministra w 2021 roku* – kwota 2.637. 300,00 zł.

Zgodnie z wyjaśnieniami GUM⁸⁹, Powstała różnica w kwocie 1.470 zł wynika ze zwrotu stypendium przez studentkę w dniu 13 maja 2020 r. i wypłacie w dniu 22 stycznia 2021 r. Pozycja ta nie jest edytowalna, w związku z powyższym nie ma zgodności pomiędzy rokiem 2020 i 2021.

Mając na względzie powyższe ustalenia, należy stwierdzić, że Uczelnia nie wypełniała z należytą starannością obowiązków sprawozdawczych dotyczących wykorzystania

---

⁸⁹ Pismo GUM z dnia 26 lipca 2024 r. o znaku: L.dz.KRS-380/2024.

środków, o których mowa w art. 365 pkt 3 i 6 ustawy pswin oraz naruszyła § 16 ust.1 pkt 3 lit b rozporządzenia POL-on w zakresie nieterminowego wykonania obowiązku sprawozdawczego.

Biorąc pod uwagę ustalenia kontroli, na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy o kontroli, zalecam Panu Rektorowi:

- 1) przeprowadzenie przeglądu udzielonych pełnomocnictw oraz rozważenie, w przypadkach prawnie uzasadnionych, podyktowanych charakterem czynności, udzielanie pełnomocnictw szczególnych, obejmujących umocowanie do dokonania konkretnej czynności w imieniu mocodawcy;
- 2) dokonanie przeglądu i aktualizacji Polityki rachunkowości oraz uczelnianego planu kont Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, zarówno w kontekście aktualnego stanu prawnego jak i rozwiązań organizacyjnych, w tym obiegu dokumentów wykorzystywanych w Uczelni;
- 3) tworzenie, a następnie prowadzenie gospodarki finansowej Uczelni w oparciu o plan rzeczowo-finansowy, w szczególności odejście od stosowania nazwy prowizorium planu rzeczowo-finansowego jako niezgodnej z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa;
- 4) sporządzanie, a następnie opiniowanie przez Radę Uczelni planu rzeczowo-finansowego w terminach umożliwiającym prowadzenie gospodarki finansowej od początku roku obrotowego, tj. przed podjęciem realizacji operacji gospodarczych o charakterze finansowym w danym roku obrotowym;
- 5) sporządzanie planu rzeczowo-finansowego zawierającego dane określone w formularzu udostępnionym w systemie POL-on, a także zgodnie z wzorem i objaśnieniami udostępnionymi do wykorzystania przy jego opracowywaniu przez Ministerstwo Edukacji i Nauki;
- 6) dokonanie aktualizacji procesu pn. SP.01.05.01 *Opracowanie i opiniowanie planu rzeczowo-finansowego* celem dostosowania do obowiązujących przepisów prawa;
- 7) zapewnienie podpisywania rocznego sprawozdania finansowego Uczelni przez kierownika jednostki, tj. Rektora;
- 8) wprowadzanie do systemu POL-on dokumentów planistyczno-sprawozdawczych, w szczególności planów rzeczowo-finansowych, sprawozdań i raportów z wykorzystania środków finansowych, o których mowa w art. 365 ustawy pswin, w terminach wynikających z rozporządzenia POL-on, z zachowaniem zasady rzetelności;
- 9) dokonywanie podziału dotacji na świadczenia dla studentów, zgodnie z art. 414 ustawy pswin, w szczególności:
  - w porozumieniu z samorządem studenckim,
  - w przypadku stypendium rektora w wysokości nie wyższej niż 60% środków wydatkowanych łącznie w danym roku na stypendia rektora, stypendia socjalne oraz zapomogi;
- 10) doprecyzowanie Regulaminu świadczeń w zakresie:

- uprawnionych do stypendium rektora, ze szczególnym uwzględnieniem, aby suma studentów wszystkich lat studiów danego kierunku, którym przyznane zostaje stypendium rektora, nie przekroczyła 10% studentów tego kierunku,
  - trybu postępowania w przypadku nieskorzystania przez samorząd studencki z uprawnień wynikających z art. 86 ust. 3 ustawy pswin;
- 11) jednolite stosowanie instytucji wezwania do usunięcia braków formalnych, w przypadku gdy wniosek o przyznanie świadczeń z FS nie spełnia wymagań ustalonych w przepisach prawa;
  - 12) doręczanie studentom decyzji w przedmiocie (odmowy) przyznania stypendiów i innych świadczeń oraz dokumentowanie ich doręczenia, zgodnie z zasadą pisemności wyrażoną w art. 14 k.p.a.;
  - 13) terminowe, zgodne z art. 35 § 3 k.p.a., wydawanie decyzji administracyjnych w przedmiocie (odmowy) przyznania stypendiów i innych świadczeń, a w przypadku niedochowania tego terminu, zawiadamianie studentów o niezafatwieniu sprawy w terminie wraz z podaniem przyczyny zwłoki, wskazaniem nowego terminu załatwienia sprawy oraz pouczeniem o prawie do wniesienia ponaglenia, zgodnie z art. 36 k.p.a.;
  - 14) sporządzanie decyzji administracyjnych w przedmiocie (odmowy) przyznania stypendiów i innych świadczeń zgodnie z wymogami określonym w art. 107 § 1, w szczególności wskazywanie właściwych podstaw prawnych, zgodnie z art. 107 § 1 pkt 4 k.p.a.,
  - 15) przyznawanie stypendiów rektora nie więcej niż 10% studentów na określonym kierunku studiów.

Przedstawiając powyższe zalecenia, oczekuję od Pana Rektora, **w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego**, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach w celu ich realizacji lub przyczynach ich niepodjęcia.

Ponadto, informuję Pana Rektora, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia Ministra Zdrowia
Katarzyna Galas
Zastępca Dyrektora
/dokument podpisany elektronicznie/